

**Vai vērts kaimiņš var
izglābt no zagļiem?**

Ko domā iedzīvotāji laukos un
vai atbalsta Kuldīgas novada
pašvaldības akciju Vai tu
pazīsti savu kaimiņu.

→ 10. lpp.

Kuldīdzniece
Katrīna Putniņa
dzīvo Dubaijā un
sešus gadus ir
stjuarte Apvienoto
Arābu Emirātu
lidsabiedrībā
Emirates Airlines.

→ 8. lpp.

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Kurzemnieks

Cena
0,68 eiro

Nr. 48
(11 430)

Piektdiena, 2019. gada 26. aprīlis

Labs laiks stādīt mežu

Šopavasār mežu stādīšana
sākusies agrāk – lielajos
kooperatīvos tā norit pilnā sparā,
bet meža īpašnieku biedrības to
gandrīz jau pabeigušas.

„Stādīšana jau iet uz beigām jo sākām mēnesi agrāk nekā pērn,” saka Sigita un Raimonds Vaivadi. Tagad mežkopji tāpat kā lauksaimnieki gaida lietu.

Meža konsultanta vadītāja Sigita Vaivade stāsta: laika apstākļi bijuši tik labvēlīgi, ka saulainākās vietās varēja stādīt jau marta vidū. Biedrība palīdz mežu atjaunot privātpašniekiem. Ar 100 tūkstošiem dēstu apstādīti ap 50 ha – dažāda lieluma platības, tostarp lauksaimniecības zeme, kuras apmežošanai ir Eiropas atbalsts. Visiecienītākā ir egle – mūsupusē šai sugai laba augsne. Ievērojami mazāk privātpašumos tiek stādīti prieži, jo meža dzīvniekiem patīk to apskāvēt. Savukārt bērza stādi kļuvuši populārāki – ir pieprasījums pēc finierklučiem, laba cena, tie ātri aug un izturīgi pret slimībām. Kādreiz īpašnieki tos dēstīja reti,

jo bērzi labi atjaunojas dabiski.

Meža konsultants stāstus iegādājies Kurmāles Ievīnās, Rudbāržu Grīgaļos, Latvijas Valsts mežu Popes un Mazsila audzētavā, kā arī Latvijas finiera audzētavā Zābaki. „Stādi parasti jāpiesaka gadu iepriekš, jo labā pavasarī var pietrūkt,” norāda S. Vaivade. „Ja kāds vēl grib, lai zvana audzētavām. Taču jāpasteidzas, ja vien tie nav ietvarstādi, jo eglēm jau ir pumpuri un saknītes sākušas dzīt baltos galiņus.” Raimonds Vaivads piebilst: zeme tik sausa, ka visi stādi iepriekš bija jāiemērc dīķī padzirdināt.

Arī Kuldīgas meža īpašnieku apvienības vadītājs Aigars Grīnbergs atzīst, ka pavasaris

ļoti labs. Stādīšana šonedēļ pabeigta – atjaunoti 14 ha, palīdzot Eiropas projektus ieviest galvenokārt lauksaimniecības zemē.

Savukārt Alsungas kooperatīvās sabiedrības Mežsaimnieks valdes priekšsēdis Grigorijs Rozentāls stāsta, ka tiks stādīts vēl maijā. Kooperatīvs strādā visos reģionos, un darba apjoms liels – no rudens līdz pavasarim ar miljonu stādu jāapmežo ap 500 ha. Stādu vēl netrūkstot, jo meži tiek atjaunoti nepietiekami. Turpmāk tas varētu mainīties.

Daina Tāfelberga
Lāsmas Reimanes foto

Vairāki vidusskolēni
savas spējas
pierādījuši ar labiem
mācību rezultātiem
valsts mērogā:

**Kristaps Mikāls,
Alise Gailīte,
Marta Saliņa,
Annija Kliemane,
Ance Timbare.**

→ 4. lpp.

Konkursā Pats savam
saimes galdam Borisa
un Ināras Teterevu
fonda atbalstu
ieguvušas arī divas
Skrundas novada
biedrības: **Ventas
krasti un Mini SD.**

→ 3. lpp.

Turpinām izjaucāt
EP deputātu
kandidātus.
Šoreiz atbild
**Dana Reizniece-
Ozola** (ZZS).

→ 6.–7. lpp.

Pirmdien, 29. aprīlī:

- Darbi dārzā un siltumnīcā.
- Kurmālē uztrauc ceļi un trokšņi.
- K.Kariņš: „Ne ar karu, bet diskusijām.”
- Reportāža no zivju šova.
- Pielikums Kas kultūrā Kurzemē.

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Atsaucība vairosies

Rakstot par Valsts probācijas dienesta pārstāves un Kuldīgas novada pašvaldības ierosināto akciju *Vai tu pazīsti savu kaimiņu?* (10. lpp.), atcerējos zviedru filmu par jaunu sievieti, kura pēc augstskolas nosūtīta darbā uz kādu salu par policijas priekšnieci. Stāsts gan vairāk bija par mīlestību, bet dažas citas interesantas epizodes uzjundīja pārdomas par ieceri novadā uzlabot kārtību un drošību.

„Bet varbūt tik traki nemaz nav, jo man gadījies sastapt atsaucīgus kuldīdzniekus.”

Filmā pirmais pārsteigums policistei no galvaspilsētas – jau prāmja ostā, kur kāds auto novietojis tieši zem zīmes *Apstāties aizliegts*. Kad atnāca šoferis un viņa mēģināja aizrādīt, vīrietis pārvietojamo zīmi pārcēla citur (Zviedrijā laikam tās nevajag ierakt, lai neaiznestu metāllūžņos). Vēl lielāks pārsteigums bija jaunajai priekšniecei ieraudzīt, ka policijas notikumu grāmatā tikpat kā nav ierakstu, bet nozieguma līmenis atskaitēs ir nulle. Veikalā viņa redzēja, ka sirma kundze vēsā mierā liek preces somā un aiziet nesamaksājusi. Uz ielas policiste zagli sastapa, priecīgi sarunājamies ar bijušo policijas priekšnieku. Skaidroties par

Daina
Tāfelberga,
tālr. 63350563,
daina.tafelberga@
kurzemnieks.lv

likuma normām veltīgi, jo izrādījās, ka kundzei ir atmiņas problēmas. Jau sen pierasts, ka preces viņa ņem bez maksas, bet kāds kaimiņš tās nogādā atpakaļ. Tāpat kareivīgajai policistei nesekmīgi bija centieni sodīt mednieku, kuram beigušies atļauja. Vecais priekšnieks ieviesis tādu kārtību, jo nelielajā salas pilsētā visi viens otru pazīst un zina ieradumus, kas pēc būtības kaitējumu nerada. Tāpēc reģistrācijas žurnālā ierakstu nav. Kāda gan jēga to sirmo un smaidīgo kundzi ielikt cietumā?

Teiksiet, ka pārspīlēts un idealizēts? Jā, tā taču filma! Tomēr kaut kāda patiesība tur ir, un no tās derētu pamācīties arī mums – to mierīgo sadzīvošanu un uzmanību vienam pret otru. Nezinu, kā mūsos puses ļaudīm ies ar kaimiņu iepazīšanu un ziņošanu par sliktām lietām. Būs pamazām jāpieradina. Nav jau tā, ka kaimiņus nepazīstam, vismaz tie, kuri gadu gadiem dzīvo vienā vietā. Ziņot? Varbūt ar laiku tiks izskausta nelāgā atblāzma no padomju gadiem, kad ziņošana saistījās ar čēkas stukačiem. Grūtāk būs ar vienaldzību. Bet varbūt tik traki nemaz nav, jo man gadījies sastapt atsaucīgus kuldīdzniekus, kuri nepaiekt garām uz ielas pakritušajam, palīdz atrast mammu noklīdušam bērniņam, atdod atrastu mobilo telefonu vai maku ar pilnu saturu (tai skaitā 1000 eiro).

MUMS RAKSTA VUGD

Kūlas dedzināšana rada draudus

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) atgādina, ka kūlu dedzināt ir aizliegts – tas apdraud dzīvību un īpašumu un rada būtisku kaitējumu dabai.

Pērn valstī reģistrēti 2088 šādi ugunsgrēki, kuros cietuši seši cilvēki, iznīcinātas 29 ēkas, izdeguši 2018 ha, un tas ir par 18% vairāk nekā 2017. gadā. Lai gan šķiet, ka kūlas dedzināšana ir visas Latvijas problēma, tomēr ik gadu ir tādi novadi, kuros nav reģistrēti neviens kūlas ugunsgrēks. Pagājušogad savu teritoriju bez kūlas dedzināšanas sakopis Jaunpils, Lubānas, Vārkavas un Vecpiebalgas novads.

Lai kūla neveidotos un ugunsgrēku skaitu samazinātu, iedzīvotājiem un pašvaldībām jau rudenī īpašumi jāsakopj: jānoņauj zāle, jānovāc atkritumi. Tas jā dara regulāri, attīrot no degstspējīgiem atkritumiem un

10 m joslu ap ēkām attīrot no sausās zāles un kultūraugu atliekām. Vajadzīga aktīvāka pašvaldību iesaiste, gan sakopjot teritoriju, gan saistošajos noteikumos uzdotot pienākumu sakopt un kontrolējot šo nosacījumu izpildi. Arī šogad Lauku atbalsta dienestam VUGD ziņo par kūlas degšanas vietām. Ja zāle degusi, zemes īpašniekiem tiek samazināts Eiropas Savienības platību maksājums.

Ja iedzīvotāji pamana kūlas ugunsgrēku, nekavējoties jāzvana VUGD pa tālr. 112, jānosauca precīza adrese vai pēc iespējas precīzāk jāapraksta vieta, jānosauca savs vārds, uzvārds un telefona numurs, jāatbild uz dispečera jautājumiem.

Ja kāds pats vēlas sākt kūlu dzēst pirms ugunsdzēsēju ierašanās, pārliecināties, vai šī rīcība neapdraudēs veselību un dzīvību! Kūlu var mēģināt

Pērn savu teritoriju bez kūlas dedzināšanas sakopis Jaunpils, Lubānas, Vārkavas un Vecpiebalgas novads.

apdzēst ar ūdeni, smiltīm, ar koku, piemēram, egļu, zariem. Nav ieteicams kāpt liesmām virsū, jo apavu zole var neizturēt karstumu, var arī aizdegties drēbes. Dzēšot vai glābjoties no liesmām, jāstāv izdegušajā pusē 1–2 m no tām, jo, ja liesmas pēkšņi mainītu virzienu, cilvēks būtu mazāk apdraudēts.

Par kūlas dedzināšanu naukas sods fiziskajām personām ir 280–700 eiro; par zemes neapsaimniekošanu un zāles neplaušanu fiziskajām personām tas ir 140–700 eiro, juridiskajām personām 700–2900 eiro. Zemes īpašniekiem (valdītājiem) jāizdara viss, lai kūla tur netiktu dedzināta. Par šīs prasības pārkāpšanu fiziskajām personām sods ir 30–280 eiro, juridiskajām 280–1400 eiro.

Inta Palkavniece,
VUGD pārstāve

IEPRIECAS

NEVIENS RAKSTS NEATKĀRTOJAS

Kāda turlavniece ļoti priecājas par Intas Vidersones rokdarbu izstādi pagasta bibliotēkā. „Apbrīnojami, ka cilvēks var uzadīt un uztamborēt vismaz simt rakstu, un neviens neatkārtojas! Redzams, ka darīts ar sirdi un dvēseli.” Turlavas bibliotekāre Sandra Brantevica sacīja, ka daļa darbu drīz būs Snēpeles bibliotēkā. Arī viņai cilvēki teikuši, ka tik daudzveidīgus un interesantus darinājumus gadoties redzēt reti. Ar uzslavām nav skopojusies arī Turlavā zināmā rokdarbniece Anna Dintere.

PALDIES PAR SVĒTKIEM!

Aktīvie kuldīdznieki saka paldies par senioru dienu sporta skolā 19. aprīlī. „Varēja izmantot baseinu, saunas, burbulvannu, notika lekcijas, ūdens aerobika un citas nodarbības. Turklāt viss par brīvu! Sporta skolotāji ļoti centušies. Pensionāri ir priecīgi, jo daudz baseinā vēl nebija bijuši,” teic kāda kundze.

SUNS ATRASTS!

Kuldīdzniece Daina vēlas pateikties atsaucīgajiem Mežvaldes iedzīvotājiem, kuri otrdienas rītā palīdzēja atrast viņas izbēgušo suni. Īpaši skolniecei, kura piezvanīja uzreiz pēc ziņas feisbukā, un Rumbas pagasta pārvaldes sētniecei, kura palaidni pieturēja, kamēr ierodas saimniece.

FOTOKOMENTĀRS

Ja Kuldīgā būtu Eiropas Parlaments, pie kura zāle tik gara, pašvaldības policija sen jau būtu rīkojusies. Bet Francijā Strasbūras policija nesatraucas – lai taču zaļajā zonā pilsētas centrā aug!

Ingūnas Spulienieces
teksts un foto

Maija Redīza, tehnikuma audzēkne:

– Šobrīd apgūstu mēbeļu dizainu. Šajā profesijā jāizdomā dizains un tas praktiski jāīsteno. Iespējams, tā ir mana sapņu profesija. Man šķiet, ka tā ir pieprasīta, īpaši dizaineri. Neviena cita profesija, kurā gribētu strādāt, prātā nenāk.

Kaspars Dabra, dīdžejs:

– Es savā sapņu profesijā jau strādāju. Man patīk, ka varu daudz ceļot, darīt, ko vēlos. Pats sev esmu boss un noteicējs. Man ir arī savs bizness – dīdžeju skola Rīgā. 21 gada vecumā sapratu, ka vēlos šādu darbu. Man bija draugi, kas ar to jau nodarbojās.

Elvis Rudovičs no Vilgāles:

– Neatceros, par ko bērnībā sapņoju kļūt. Labprāt strādātu par pārdevēju. Man patīk komunicēt ar cilvēkiem.

Vilis Rīns, tehnikuma audzēkne:

– Neesmu par to aizdomājies. Mana sapņu profesija būtu tā, kurā varu labi nopelnīt, piemēram, vadīt kādu uzņēmumu. Tehnikumā mācos par ēdināšanas speciālistu. Es redzu sevi strādājam šajā jomā.

Irita Zignere, strādā restorānā:

– Sapņu profesijā nestrādāju. Grūti pateikt, kas tā varētu būt. Darbs vajadzīgs, lai būtu nauda, bet prioritāte ir mana ģimene, bērni. Šajā laikā cilvēki strādā tur, kur var labāk nopelnīt, un neskatās, kas tas par darbu.

Lelde Rozevska, sociālā darbiniece:

– Bērnībā vēlējos kļūt par mediķi. Vidusskolā no šīs profesijas nedaudz sabijos, turklāt mums nebija ķīmijas, bioloģijas un fizikas. Tāpēc no tās atteicos. Bet esmu atradusi radniecīgu nodarbošanos un jutos īstajā vietā. Šī profesija ir radoša – nevar kļūt garlaicīgi, ir ļoti plašs spektrs, ko darīt.

Lāsma Reimane, Antras Grīnbergas foto

Tīris Ventu un ezerus

Latvijas Vides aizsardzības fonds (LVAF) piešķir finansējumu, lai šovasar var tīrīt un rekultivēt ūdenstilpes Kuldīgas novadā.

Kā stāsta domes vides speciāliste Dace Jansone, projektā *Ezera ekoloģiskās kvalitātes uzlabošana* ūdensaugi tiks izplauti Vilgāles, kā arī Lielajā un Mazajā Nabes ezerā. Tādējādi uzlabosies ūdenskrātuves darbība, vilņo-

šanās efekts, zivīm nārsta un barošanās apstākļi. Lielajā Nabes ezerā tiks izplauti nepilni 16 ha, Mazajā – 18,27 ha, Vilgāles ezerā – 13,5 ha. Projekta finansējums ir nepilni 25 000 eiro, no tiem aptuveni 22 000 eiro dos LVAF, pārējā ir pašvaldības nauda.

Otrajā projektā Ventā tiks rekultivēti upes straujteču biotopi (6,27 ha). Tas notiks dabas

lieguma *Ventas ieleja* aizsardzības plānā prioritāri norādītajās vietās. Tā būs labāka caurtece un mazāk piesērēs gultne. Tāpat rekultivācija mazinās plūdu risku gan augšpus, gan lejpus senā Ventas tilta. Kopējais finansējums – 19 410 eiro, tostarp no LVAF – ap 17 500 eiro. Darbs sāksies pēc iepirkuma.

Daina Tāfelberga

Mūzika, dzeja un ritenbraukšana

Skrundas bibliotēka šonedēļ interesentus bija aicinājusi uz tikšanos ar Saldus dzejnieku un mūziķi Mārtiņu Bergmani, plašāk pazīstamu kā grupas *Lustīgais blumīzers* dibinātāju.

Kā pastāstīja bibliotēkas vadītāja Gunita Strode, viesis prezentējis otro dzejas grāmatu *Piecas minūtes sev* un atklājis tās tapšanu. Aktīvākajiem klausītājiem un jautātājiem grāmata tika uzdāvināta. Mārtiņš stāstījis arī par aizraušanos ar ritenbraukšanu. Bieži vien attālumu Saldus–Liepāja, Saldus–Rīga vai pat Saldus–Smiltene ar velosipēdu viņš mērojot vienas dienas laikā. M.Bergmanis sarakstījis ap 50 dziesmu – viņš ir gan teksta, gan mūzikas autors. Sarunās par dzīvi, mūziku un dzeju laiks paskrējis nemanot.

Jana Sūruma
Gunitas Strodes arhīva foto

Grupā *Lustīgais blumīzers* izveidotājs Mārtiņš Bergmanis sarakstījis ap 50 dziesmu un dažas nodziedājis, tiekoties ar skrudeniekiem.

Skolēni izmēģina braukt reibumā

Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas 12. klasei jautrību izraisīja šķēršļu josla ar stūri rokās un brillēm, kas imitē 2,5 promiļu reibumu.

Kāda ir sajūta – braukt 2,5 promiļu reibumā, kā atsprādzēties un izklūt no automašīnas, ja tā avarējusi un apgāzusies uz jumta, to simulatorā izmēģināja Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas 12. klases audzēkņi.

Šādas mācības viņiem piedāvātas Ceļu satiksmes drošības direkcijas projektā *Gada autovadītājs*, kurā dažādu Latvijas skolu 300 klašu konkurencē kuldīdznieki

iekļuvuši 30 labāko vidū. Pirmajā kārtā visiem bija jāizpilda tests ar 15 jautājumiem. Vērā ņemts klases labākais rezultāts, un tas padevies Ievai Dambītei-Dambergai. Katarina Dintere stāsta, ka tests bijis samērā viegls, jo klasē gandrīz visi ieguvuši autovadītāja apliecību. Vajadzējis zināt arī par alkohola ietekmi uz bremzēšanu un citiem aspektiem konkrētās situācijās. 30 labākos rezultātus sasniegušajiem *Gada autovadītā-*

ja instruktori stāstīja, cik svarīgi automašīnā piesprādzēties, kā avārijas brīdī var pasargāt kakla balsts, cik ilgā laikā izzūd izdzertā alkohola ietekme u.tml. Skolēni izmēģināja atsprādzēties, kad auto apgāšanās simulatorā atradās ar kājām gaisā, un pārliecinājās, ka ar reibumu imitējošajām brillēm, neuzskrienot šķēršļiem, ir sarežģīti izstaigāt pat ļoti vieglu trasi.

Jolantas Hercenbergas
teksts un foto

No diskiem – dekorācijas

Kuldīgas novada bērnu un jauniešu centrs (BJC) aicina nodot vecus, saskrāpētus, nevajadzīgus kompaktdiskus vai videodiskus.

Tie tiks likti lietā dekorācijās, kas Pilsētas svētkos būs izkļūtas 1905. gada parkā. CD un DVD var nodot BJC (1905. gada ielā 10) un jauniešu mājā (Jelgavas ielā 26).

Kopīgiem spēkiem – par tīru vidi

Jau rīt, 27. aprīlī, no 9.00 Latvijā notiks ikgadējā Lielā talka, arī Skrundas un Alsungas novadā. Kuldīgas novadā tā notika jau 13. aprīlī.

SAKOPJ UN PALĪDZ

Rudbāržos tiks uzposts parks, Raņķos – Ventmala un birzs, Nīkrācē tiks labiekārtots stadions, bet Skrundā iedzīvotāji sakops dažādas vietas. Piemēram, VUGD darbinieki nāks palīgā sakārtot pašvaldībai piederošu šķūni O.Kalpaka ielā, tiks atjaunoti apstādījumi Ventas ielā utt. „Kādam cilvēkam ar īpašām vajadzībām iedzīvotāji palīdzēs izveidot no vietni viņa elektriskajam pārvietošanās līdzeklim,” saka Skrundas novada tūrisma un uzņēmējdarbības atbalsta centra vadītāja, talkas koordinatore Zane Eglīte. „Skrundas puse iesaistījusies arī akcijā, kurā viens iedzīvotājs var nodot četras riepas. Tās jānodod Raiņa ielas galā īpašumā *Annas*.”

Savukārt Alsungas novadā cilvēki talko jau visu nedēļu.

Organizatore Lauma Migoviča stāsta: „Skolēni katru dienu sakopj kādu vietu, iedzīvotāji sakārto savus īpašumus un apkārtni. Vēl bērni devās palīgā pensionāriem, piemēram, sakrāmēt malku. Ceturtdien pašvaldības iniciatīva bija Žibgravas sakopšana. Bet sestdien tiks uzņemta ugunsdzēsēju depo apkārtnē.”

PAR MAISIEM

Pieteiktajās vietās talcinieki saņems divu krāsu atkritumu maisus: zilie paredzēti visu veidu plastmasai, baltie – pārējiem atkritumiem. Drazas jāsalasa tikai šajos maisos, kurus pēc talkas savāks un aizvedīs atkritumu apsaimniekotājs. Par maisu savākšanu atbild pašvaldība. Piepildītie maiši jāatstāj tikai reģistrētajā vietā un par to jāinformē talkas atbildīgais.

Ja ir vēlme darbā iesaistīties kādā no teju 1300 pieteiktajām vietām, to var izvēlēties vietnē www.talkas.lv.

Inta Jansone

Lai var izaudzēt paši

Borisa un Ināras Teterevu fonda projektu konkursā *Pats savam saimes galdam* atbalstu ieguvušas 12 bezpeļņas organizācijas, tostarp divas Skrundas novada biedrības: *Ventas krasti* un *Mini SD*.

Ventas krasti projektā *Čaklie pirkstiņi Skrundas pusē* palīdzēs 30 ģimenēm ar bērniem, tai skaitā daudz bērnu un nepilnajām, arī trūcīgajiem un cilvēkiem ar invaliditāti. Viņi saņems sēklas un stādus, inventāru, plēvi un minerālmēslus, apgūs un pilnveidos prasmes izaudzēt dažādus pārtikas produktus pašpatēriņam un nodrošināt to tālāko uzglabāšanu. Biedrība

Mini SD projektā *Skrudenieki saimnieko mazdārziņos* iesaistīs septiņas ģimenes no pilsētas un piecas no Skrundas pagasta. Tās saņems sēklas, stādus, mēslojumu, darbarīkus. Biedrība organizēs arī izzinošu pasākumu un konservēšanas meistarklasi, lai ģimenes izaudzētu var arī sagatavot ziemai. Tiks ierīkota viena mobilā dobe, par ko rūpēsies vietējie bērni un jaunieši.

Borisa un Ināras Teterevu fonds piešķir 16 215 eiro. Atbalsts pa trim projektiem Latgalē un Zemgalē, divi Vidzemē, četri Kurzēm – kopā 206 ģimenes.

VUGD INFORMĒ

Deg ēkas, kūla un meži

24. aprīlī 17.16 izsaukums saņemts uz Skrundas pagastu, kur ar atklātu liesmu dega ēkas jumts (200 m²) un divi šķūņi (50 m²).

Dzēšanu apgrūtinājis stiprais vējš un aptuveni 2 km attālā ūdens ņemšanas vieta. Degošajās telpās bijušas ļoti daudz mantu, kas traucējušas likvidēt uguns perēkļus. Piedalījušies ugunsdzēsēji no Skrundas, Aizputes, Kuldīgas, Priekules un Liepājas. Ugunsgrēks likvidēts 0.49.

Aizvadītajā diennaktī dzēsēji devušies arī uz vairākiem kūlas un meža ugunsgrēkiem. Lielākas platības: Rendā vienā vietā 7 ha kūlas un hektārs meža, citā vietā 5 ha kūlas un jaunaudze, Vārmē hektārs meža, Padurē 3 ha meža.

VUGD aicina uzmanīties, lai smēķēšanas vai ugunsкура dedzināšanas dēļ neizceltos postoši kūlas vai meža ugunsgrēki. Ja tas radies, nekavējoties jāzvana pa vienoto ārkārtas palīdzības tālruni 112.

Gaida donoru dienā

Asinsgrupu sadalījums Latvijā: A grupas donori – 37%, O grupas – 36%, B grupas – 20%, AB grupas – 7%.

29. aprīlī no 10.00 līdz 13.00 Kuldīgā, Pilsētas laukumā 4, notiks donoru diena.

Lai asinis nodotu, līdzi jāņem personas dokuments (pase vai ID karte). Jaunākā informācija: www.donors.lv vai pa tālr. 80000003.

Pērn izbraukumos Kuldīgā asinis ziedotas 275 reizes – tie ir 0,52% no kopējā skaita. 11% donoru gada laikā asinis nodod vismaz trīs reizes, savukārt četras un vairāk – vien 4,3%. Vairāk nekā puse (53,5%) ir sievietes, attiecīgi 46,5% – vīrieši, informē Valsts asinsdonoru centra (VAC) pārstāvis Jānis Vecvagars.

ASINIS VARI ZIEDOT, JA:

- esi 18–65 gadus vecs,
- sver ne mazāk par 50 kg,
- dienu iepriekš neesi lietojis alkoholu,
- esi paēdis, izgulējies, atpūties, jūties labi,
- pirms nodošanas esi lietojis veselīgu uzturu un daudz šķidruma,
- esi vesels un pēdējā laikā neesi slimojis,
- neesi asinis nodevis vismaz deviņas nedēļas un 12 mēnešu laikā to neesi darījis jau četras reizes (attiecas uz sievietēm) vai sešas (attiecas uz vīriešiem, turklāt pēc 6. reizes vīriešiem jāievēro trīs mēnešu pārtraukums).

PIRMS ASINS ZIEDOŠANAS

- 3–4 stundas iepriekš iesaka vieglu ēdienreizi un papildu šķidruma uzņemšanu (jāizdzer apmēram četras glāzes ūdens, sulas u.tml.). Tukšā dūšā asinis ziedot nedrīkst!
- Vismaz 2–3 stundas iepriekš nedrīkst smēķēt, jo procedūras laikā un pēc tās būs labāka pašsajūta, kā arī būs labāki asins komponenti. Smēķētājiem skābekļa līmenis asinīs samazinās par 15%. Tas atsaucas uz visa organisma vielmaiņu un asins kvalitāti.

PĒC ASINS ZIEDOŠANAS

- Sterilais pārsējs uz rokas jātur vismaz 2–3 stundas, lai nerastos zemādas asins izplūdums vai iekaisums. Vēnas punkcijas vietu nedrīkst mērcēt un sasmērēt. Pārsēju nedrīkst atslābināt vai savilkēt, ja vajadzīgs jauns, jālieto tīra marles saite.
- Jāatpūšas ne mazāk kā 15 minūtes.
- Divas stundas nav vēlams vadīt transporta līdzekli.
- Nenest somu uz rokas, no kuras ņemtas asinis.
- Nevajag strādāt smagu fizisku darbu, trenēties, skriet, nest smagus priekšmetus, peldēties un sauļoties.
- Vismaz 12 stundas nedrīkst strādāt paaugstinātas bīstamības darbu: pārvadāt pasažierus, strādāt augstumā u.tml.

Jana Sūruma

Augsti sasniegumi Latvijas mērogā

Vairāki mūspuses vidusskolēni savas spējas pierādījuši ar labiem rezultātiem valsts mērogā.

Kuldīgas Centra vidusskolas (KCV) 11.m klases audzēknis Kristaps Mikāls matemātikas valsts olimpiādē ieguvis pirmo pakāpi, bet 11.v klases skolniece Alise Gailīte un Marta Saliņa zinātniski pētniecisko darbu valsts konferencē – 3. pakāpi.

Savukārt Skrundas vidusskolas audzēkne Annija Kliemane ieguva 3. vietu valsts rīkotā konkursa *Homines 2019* finālā. Bioloģijas valsts olimpiādē viņa ieguvis 3. pakāpi, bet latviešu valodas olimpiādē – atzinību. Šajā priekšmetā to saņēmusi arī Ance Timbare.

ŠIS GADS VEIKSMĪGĀKS

K.Mikāls par 1. pakāpi matemātikas olimpiādē ir gandarīts. Viņam šis mācību priekšmets ļoti patīkot. „Tā nav pirmā reize, kad piedalos, jo pagājušajā gadā ieguvi 3. pakāpi. Tas jau bija sasniegums, un šogad cerēju to atkārtot, bet iznāca vēl labāk.”

Viņš piedalījies arī skolēnu zinātniski pētniecisko darbu valsts konferencē. „Pētīju trokšņa līmeni Kuldīgā. Izpētīju, ka šeit tas nav veselībai bīstams, taču pēc Ministru kabineta noteikumiem dažas vietas normatīvajos aktos neiekļāvās. Tā ir Baznīcas iela, kur ir bruģis, un Aizputes un Liepājas ielas krustojums, kur rītos trokšnis pārsniedz 80 decibelus.” Darbu vadīja skolotāja Larisa Flugrāte.

RISKS NEPRECĒTAJIEM

KCV 11.v klases skolniece A.Gailīte ieguva visaugstāko novērtējumu. Pēc 12. klases viņa domā studēt Latvijas Universitātes Juridiskajā fakultātē. „Es zināju, ka savu

Kuldīgas Centra vidusskolas 11. klases skolēni Alise Gailīte, Kristaps Mikāls un Marta Saliņa pie saviem zinātniski pētnieciskajiem darbiem.

tēmu gribu saistīt ar tieslietām. Pašai bija grūti izvēlēties, jo tā ir nozare, kuru vēl tik labi neizprotu. Ar skolotājas Ingas Reimanes palīdzību izvēlējos tēmu *Neregistrētas kopdzīves tiesiskās sekas un ar tām saistītā problēmprakse Kuldīgā*. Rakstīju par to, kādas riska situācijas ir pāriem neregistrētā kopdzīvē. Sākums bija grūts, bet skolotāja ļoti palīdzēja. Sāku vairāk lasīt, interesēties un saprast. Pētījumā noskaidroju, ka kopumā ir 15 riska situācijas, kuras neregistrēti pāri var piedzīvot. Piemēram, ja vecāki nav laulājušies, bērnam neatzīst paternitāti – tēvam jāiet uz dzimtsarakstu nodaļu un tā jāatzīst; pēc šķiršanās nevar pieprasīt uzturlīdzekļus; nav tiesību uz kopīgu mantu un mantojumu. Visinteresantāk bija pētīt tiesību aktus un intervēt cilvēkus, uzzināt, kā šīs tiesiskās sekas izpaužas praksē.”

PAMUDINA TĒTIS

11.v klases audzēkne M.Saliņa nākotni grib saistīt ar bioloģiju. Viņas darba tēma – Āfrikas cūku mēra skartie novadi Kurzemē. Pētījumu vadīja skolotāja Iveta Eglīte. „Mans tētis ir mednieks,” skaidro Marta. „Viņš pamudināja rakstīt par šo problēmu, turklāt pats varēja par to vairāk pastāstīt. Pētīt nebija viegli, jo nav daudz informācijas avotu. Varēju izmantot statistikas datus no interneta, bet tas aizņēma daudz laika. Noskaidroju, ka Kurzemi šī slimība ļoti daudz skārusi tieši vidusdaļā – Saldus, Talsu un Kuldīgas novadā. Ar šo darbu iegūt 3. pakāpi valstī bija negaidīti. Ieguvi arī apliecinājumu, ka Latvijas Lauksaimniecības universitātē man nodrošināta budžeta vieta jebkurā programmā.”

Lāsma Reimane
teksts un foto

Mācās seno pasniegt mūsdienīgi

Ko un kā celt galdā ceļotājiem un kā to piedāvāt mūsdienīgā vidē, seminārā *Senais uzturs. Klientorientēts tūrisma pakalpojums Alsungas kultūras namā mācījās šajā nozarē strādājošie no Kurzemes.*

ALSUNGĀ – PAR ĒDIENIEM

Aicinot ceļot pa Latviju un Lietuvu, Kurzemes plānošanas reģions kopā ar partneriem sagatavoja jaunu tūrisma maršrutu *Baltu ceļš*. Trīs lokos – kuršu, zemgaļu un sēļu – tas piedāvā 129 objektus (Kurzemē – 29). Tā kā *Spēlmaņu krogs* piedāvā senos ēdienus un blakus apskatīt Dižgabalkalnu jeb pilskalnu, Alsungā rīkots seminārs par ēdināšanu.

Rosinot sanākušos domāt par jauniem tūrisma piedāvājumiem šajā jomā, Latvijas Vēstures institūta bioarheoloģisko materiālu

krātuves zinātniskā asistente Dardegā Legzdina stāstīja par kuršu uzturu arheoloģiskajā skatījumā, literatūrzinātniece Janīna Kursīte-Pakule – par Kurzemes ēdienu tradīcijām, par to, cik svarīgi tiem izvēlēties vietai un tradīcijām atbilstošu nosaukumu, pasniegt īpašos traukos u.tml.

ĒRTS CEĻVEDIS

Maršruts paredz Jūrkalnes *Bērziņos* nogaršot pēc dzimtas tradīcijām cepto kviešu un rudzu maizi, Pāvilostā – kūpinātas zivis. Kuldīgā varēs apskatīt Veckuldīgas pilskalnu, kas Kurzemē ir lielākais, un Ventas rumbu. Citviet ieteiktas nozīmīgas kauju vietas, svētvietas un mitoloģijas objekti, muzeju arheoloģiskās ekspozīcijas, amatniecības centri un darbnīcas utt.

Ceļvedi var lejuplādēt Kurzemes plānošanas reģiona mājaslapā, bet drukāto versiju saņemt tūrisma informācijas centros. Tas papildināts ar mūsdienīgu pieeju – mobilajā lietotnē *GemAR* atsevišķas bildes atdzīvojas, tā ievilina senlaikos. Tāpat tur drukāto karti var ērti savienot ar *Google* karti.

Kurzemes plānošanas reģiona projekta vadītāja Aiva Jakovela sacīja, ka projektā būs 12 semināru, kas palīdzēs piedāvājumu pilnveidot. Nākamais – 29. aprīlī Talsu muzejā. Tajā vēsturniece Inga Doniņa stāstīs par arheoloģiskajiem atradumiem Talsu pilskalnā un Vilkmuižas ezerā, lektore Aija van der Steina skaidros, kā faktus pasniegt klausītājiem interesanti.

Jolanta Hercenberga

Uz laukiem prom!

No 4. līdz 6. maijam durvis apmeklētājiem vērš 129 lauku saimniecības un tūrisma mītnes, tostarp sešas mūspusē.

Asociācijas *Lauku ceļotājs* rīkotās atvērtās dienas jau kļuvušas par tradicionālu tūrisma sezonas atklāšanu. Vienlaikus tas ir aicinājums gan pilsētniekiem, gan lauciniekiem iepazīt bagātīgo piedāvājumu, ko var ieraudzīt, nogaršot, sadzirdēt un sajūst laukos. Akcijā piedalās naktsmītnes, amatnieki, pirtnieki, pārtikas ražotāji, biškopji, stādu audzētāji, lielās lauku saimniecības, pilis un muižas, atrakciju parki, lauku krodziņi un restorāni, dabas takas u.c.

Padures pagasta *Medulājos* varēs iepazīt amatu prasmes. Namdaris Rinalds Dundurs rādīs, kā ar sentēvu instrumentiem taisa koka ēkas un saimniecības lietas, bet keramiķe Madara Atiķe mācīs izveidot spēka trauku. Tiks izrādīta restaurētā muiža un Maigoņa Emara bišu muzejs. Rendas pagasta *Usmas Meķi* 5. maijā būs atvērti bez maksas. Varēs braukt ar katamarāniem, izbaudīt pirts priekus Usmas ezerā, cienāties ar zupu, būs meistarklases lielajiem un mazajiem. Saimnieki atgādina, ka kempings ir ne tikai atpūtas vieta ģimenēm, bet arī viens no nedaudzajiem, kur droši var ņemt līdzi četrkājainos draugus.

Alsungas *Suitu rija* akcijai devusi moto *Viss par baltu velti!* – tā ir iespēja uz brīdi būt kā suitam, no suitu sievām iemācīties pareizi uzvilkt tautas tērpu, uzēst cūkrāceņus ar rūgušpienu, pannašoties ar zapsmaizi un padzerties avota ūdeni. Pa ceļam uz Alsungu (vai mājup) aicina murkšķu audzētava *Jaunstuči*, lai iepazītu īpatnējos dzīvnieciņus. Rudbāržu pagasta *Garikās* apmeklētāji blukos stādīs šitaki sēnes un varēs nogaršot ekskluzīvo sēņu ēdienus.

Kuldīgas viesnīca *Virka muiža* aicina 4. maijā pagalmā nosvinēt Baltā galdauta svētkus (ja labs laiks). Savukārt mākslinieki Ieva un Ole Lindkvisti Mālu ielā 22 ļaus izmēģināt roku gleznošanā.

Interesanti piedāvājumi ir visā Kurzemē un pārējā Latvijā. *Lauku ceļotājs* to rīko kopā ar Lietuvas Lauku tūrisma asociāciju. Kaimiņvalstī 10.–12. maijā būs atvērtas 65 saimniecības. Vairāk informācijas: celotajs.lv/atvertasdienas.

Daina Tafelberga

Sakopt apkārtni

Nīkrāces iedzīvotāji Lielajā talkā tiek gaidīti 27. aprīlī, informē pakalpojumu pārvaldes vadītāja Ilona Rītiņa. „Kopā tiks ierīkoti rotaļu laukuma elementi. Sportistus un skolēnus aicinām sakopt pamatskolas basketbola laukumu. Strādāsim gan sabiedriskās vietās, gan māju pagalmos.”

Rīko kopā

Pagasta bibliotēka kopā ar Nīkrāces pamatskolu martā rīkojusi tematiskas nodarbības skolēniem. Mazākie bērni izvēlējušies mīlākās grāmatiņas. Bibliotēkā arī varēja apskatīt Santas Knopkenas un Dainas Puškarevas krūzīšu kolekciju. Bet līdz rītdienai aplūkojama Ilonas Rītiņas kalendāru kolekcija.

Gaidāmie notikumi

19.00 atpūtas centrā *Karaokes kafejnīca*. Visi aicināti sadziedāties, piedalīties koncertā, kā arī atbalstīt konkursu starp divām komandām: Zirņu pagasta sieviešu ansambli *Pukuzirnis* un Nīkrāces sieviešu ansambli *Diantus*.

Jāprot piesaistīt uzmanību

„Prieks, ka mani uzaicināja pavesoties Dzeldā. Beidzot to redzēju dienas laikā, jo parasti, atbraucot ar grupu *Brekšupekši*, ir vakars un tumsa,” tā par savu dalību muzikāli literārā pēcpusdienā Nīkrāces atpūtas centrā saka mūziķis un dzejoļu autors Anrijs Kārklīšs no Saldus novada.

MUÐINA IZTEIKTIES PAÐIEM

Nīkrāces bibliotēkas vadītāja Ilze Zvirbule skaidro: „Mērķis bija rosināt interesi par dzeju, ļaut pavadīt patīkamu pēcpusdienu, klausoties dzejā un mūzikā. Anriju pazinām kā labu muzikantu no ansambļa *Brekšupekši*, viņa daiļradei sekojām līdz sociālajās vietnēs. Anrijs dzeju lasījis Nacionālajā bibliotēkā, kā arī daudzās citās, tāpēc kopā ar lasītāju klubu radās ideja uzaicināt uz Nīkrāci.

Pasākums pavadīts sirsnīgā un patīkamā atmosfērā, tā veicinot interesi par literatūru. Anrijam

Ingas Ezerietes foto

Brekšupekšu muzikants Anrijs Kārklīšs savas izjūtas pauž arī dzejā un priecājas, ja klausītājus tas ieinteresē.

padevās komunikācija gan ar bērniem, gan pārējiem, viegli sabalansējot informāciju, lai ir interesanti visai auditorijai. Viņš arī dalījās atziņās un klausītājus rosināja uzdrīkstēties izteikties dzejā un pieredzes stāstos. Lai tikšanās būtu daudzveidīgāka, ciemiņš

priecēja gan ar populārām, gan paša rakstītajām dziesmām ģitāras pavadījumā.”

A.Kārklīšs stāsta: „Atceros pasākumu, kurā sievas bija paņēmušas līdzī vīrus. Viens pēc tam pienāca klāt un sacīja, ka manus publicētos dzejoļus lasījis

feisbukā, bet īsti nav sapratis, bet, dzirdot, kā tos lasu, sapratis visu. Jāmāk pasniegt to, ko lasi un raksti: ar mīmiku, žestiem, ar teatrālismu jāprot piesaistīt publikas uzmanību, jābūt šovam.

Nīkrācē pēc dzejas lasīšanas vēl ieskrēju bibliotēkā, pasēdēju ar lasītāju kluba meitenēm. Izrādās, ka viņas arī raksta. Teicu, lai uzdrīkstas, jo rakstīts vārds dzīvos ilgāk par mums. Nav svarīgi, ko un kā raksti, pareizi vai nepareizi. Svarīgi, ka tu to dari. Viens nosacījums gan ir – to nevajag darīt ar ļaunu prātu.”

JA LIEK AIZDOMĀTIES

A.Kārklīšs dzejoļus atsācis rakstīt pirms diviem gadiem: „Ievietoju feisbukā, un cilvēkiem tie patika. Internetam ir liels spēks. Kādam dzeja iepatikās, kāds palaboja, kāds sāka sekot, kāds pasmejās. Dabē ir literatūras savienība *Spārni* – tur mani uzaicināja dzeju nolasīt. Saprātu, ka tā varu izteikt domas, un cilvēki klausās. Varbūt

iepatikās veids, kā to pasniedzu. Esmu bijis vairākās vietās un dzirdējis, ka kāda lasītais dzejolis ir skaists, bet vajadzētu piestrādāt pie izpildījuma. Tā kā uz skatuves esmu no 1982. gada, man sevis pasniegšana grūtības nesagādā.”

Anrija paziņa, dzejniece Inta Špillere, uzzinot, ka viņš raksta dzeju, uzaicinājusi uz savas grāmatas atklāšanu Rīgas centrālajā bibliotēkā: „Tajā piedalījos kā 52 gadus vecs *jaunais* dzejnieks. Tur vēl vairāk pārliecinājos, ka man patīk tas, ko daru. Ir sagatavotas vairākas programmas, kurās piedalos gan kopā ar Intu Špilleri, Aiju Celmu un Inesi Jonušku, gan arī viens. Ja aicina, braucu gan uz bibliotēkām, gan kultūras namiem. Kā muzikants arī uz ģitāriņas kaut ko notrīnā, uzdziedu savas un tautā pazīstamas dziesmas. Ja manis rakstītās rindas liek aizdomāties kaut uz mirkli, esmu gandarīts.”

Lai klausoties nenāk miegs

„Uzstāšanās rada pārliecību par sevi – es pie auditorijas pierodu.”

Skrundas novada uzvarētājs Emīls Bents no Nīkrāces pamatskolas 9. klases Latvijas skolēnu skatuves runas konkursā Kurzemes kārtā Liepājā saņēmis augstāko pakāpi.

Puisis uzstājies ar fragmentu no Jāņa Klīdzēja romāna *Cilvēka bērns* un Laimoņa Pēlmaņa darbu *Kā ietiepīgām gāja, kad tas ar aunu jāja*.

ZIŅA NO KOSMOSA

Emīls stāsta: „Izvēloties darbus, uzreiz teicu, ka mācīšos *Tālavas taurētāju*, taču atlases konkursā Skrundā zūrija ieteica dzejoli nomainīt. Ar atrašanu gāja grūti. Par prozas darbu skolotāja Ineta Matsate-Matsone vaicāja, vai būšu ar mieru runāt fragmentu no *Cilvēka bērna* latgaliešu valodā. Es piekritu. Kad vaicāju, kā viņa šo darbu izvēlējas, Ineta smiedamās atbildēja, ka tā bijusi ziņa no kosmosa.”

Emīls stāsta, ka skolotāja ir sirsnīga, pacietīga un ar labu humora izjūtu: „Jāsaka liels paldies, jo viņa katru dienu veltīja laiku, lai palīdzētu man iemācīties tekstu un atcerēties vietas, kurās jāmaina balss intonācija. Ineta arī sarunāja tērpu, ar ko uzstāties, lai radītu labāku iespaidu un klausītājiem palīdzētu manis stāstīto iztēloties. Lielu atbalstu jutu no omes, jo viņa neļāva, lai slinkums traucē iemācīties tekstu.”

NU IR, KĀ VAJAG

„Uzstājoties grūtību nebija, bet Laimoņa Pēlmaņa dzejoli ilgi mācījos,

kā būtu jārunā, lai tekstu saprastu arī klausītājs, nevis tikai es. Arī skolotāja daudz reižu atkārtoja vietas, kurās jāmaina intonācija vai runas temps. Dažkārt šķita, ka viņai apnīcis vienu un to pašu atkārtot. Par spīti šīm grūtībām skolotāja pēc manas uzstāšanās Liepājā teica, ka nu bijis tieši tā, kā vajag. Šajā konkursā tekstu neaizmirsu, bet citos ir gadījies aizmirst. Tad ar saviem vārdiem saku to, ko no teksta atceros.”

RAST PĀRLIECĪBU

E.Bents uzskata: lai uzstātos publikas priekšā, jābūt komunikablam un sabiedriskam, nedrīkst no publikas baidīties, jo lieks uztraukums var traucēt norunāt tekstu un parādīt emocijas. „Uzmanību cenšos noturēt, mainot balss intonācijas un kustoties. Klausoties monotonā runā, cilvēki žāvājas, garlaikojas, dažreiz pat aizmieg, taču balss maiņa un kustības palīdz uzmanību noturēt. Uzstāšanās man rada pārliecību par sevi – es pie auditorijas pierodu, tādēļ man nav īpaša uztraukuma. Tas arī uzlabo komunikācijas spējas.”

„TAS BIJA PĀRSTEIGUMS”

Skolotāja I.Matsate-Matsone skaidro: „Emīlu noskatīju 18. novembra pasākumā ar domu, ka viņš varētu piedalīties skatuves runas konkursā. Uz mēģinājumiem viņš nāca katru rītu, mēģinājām arī dienas laikā, jo esmu pirmsskolas skolotāja un laiku dažreiz

izbrīvēt grūti. Vērojot uzstāšanos, jutu, ka Emīla priekšnesums pārējo vidū izcēlās, bet uz augstāko pakāpi gan necerējām. Tas bija pārsteigums.”

Par prozas un dzejas darbu skolotāja saka: „*Cilvēka bērns* man ir tuvs, jo patīk gan grāmata, gan filma. Paskatoties uz Emīlu, redzēju tipisku Boņuku, tāpēc prozas izvēle grūtības nesagādāja.” Puisis esot apņēmīgs: „Ar Emīlu strādāt ir viegli, jo pašam ir liela motivācija gūt panākumus, tāpēc viņš gatavs ieguldīt darbu. Emīls neiebilda vingrināties, ieteikumus ņēma vērā, ātri spēja iegaumēt apjomīgus tekstus. Liels pluss arī tas, ka viņš uz skatuves ir drošs un publikai atvērts. Esmu gandarīta strādāt ar tādu audzēkni. Pieredze, ko dod šādi pasākumi, ir ieguvums gan man, gan Emīlam.”

DALĪBNIEKI NO 11 NOVADIEM

Latvijas izglītības iestāžu skatuves runas konkursa Kurzemes kārtā martā Liepājas bērnu un jauniešu centrā sacentušies 53 dalībnieki no Liepājas un 11 novadiem: Aizputes, Brocēnu, Durbes, Grobiņas, Nīcas, Pāvilostas, Priekules, Rucavas, Saldus, Skrundas un Vaiņodes. Katrs runājis vienu prozas darbu un vienu dzejoli. Vērtējusi Valsts izglītības satura centra (VISC) žūrija: pedagoges un režisores Dace Liepeniece un Anna Jansone, VISC vecākā referente Dace Jurka. 16 dalībnieki ieguvuši augstāko pakāpi, 23 – pirmo, un 14 skolēni – otro.

Inetas Matsates-Matsones arhīva foto

Fināls notiks 3. maijā. Tā dalībniekus VISC paziņos pēc visu reģionu skatēm.

Eiropas Parlamenta vēlēšanas. Kāpēc tās svarīgas?

VIDEOKLI

Kādi, jūsprāt, ir Eiropas Savienības lielākie izaicinājumi?

Nadežda Andersone, pavāre: – Nezinu, kā ir pārējās valstīs, bet Latvijā laukos darba nav. Arī mans vīrs brauc tālu, lai nopelnītu iztikai. Vēl vajadzētu vairāk rūpēties par skolēniem un studentiem, jo daudzi var un grib mācīties, bet naudas nav. Varētu piešķirt stipendijas vai citu atbalstu.

Liene Ansons, strādā valsts iestādē: – Drošība noteikti ir pirmajā vietā. Tas, kas pēdējos gados notiek ar mūsu lielo austrumu kaimiņu, nerada pārāk lielu drošības izjūtu.

Ričards Bergmanis, galdnieks: – Saliedētības trūkums ir lielākā problēma gan tautu, gan pašu politiku starpā. Viņi arī necenšas radīt risinājumus tautas labā – esam redzējuši visādus protestus. Arī drošība ir viena no svarīgākajām.

Sarmīte Done, sociālā aprūpētāja: – Tas ir liels ģimenes katls, un pats svarīgākais tajā ir drošība. Līdz mums vēl nav atnācis tas, kas notiek visapkārt, bet neesam tālu no tā. Arī lauksaimniecības, īpaši bioloģiskās, attīstība ir nozīmīga. Tagad tik daudz kas tiek modificēts, bet to vajadzētu mazināt.

Jurijs Purviņš, pensionārs: – Visi politiskie jautājumi vienmēr ir sarežģīti. Politikiem vairāk jāzina tas, kas notiek tautā; ja viņi to nezina, neko nevar izdarīt. Viņiem jāsaprot, kas notiek gan pašu valstī, gan pārējās Eiropas valstīs.

Krista Strautiņa, māmiņa: – Palasot to, kas notiek Latvijā, šķiet, ka šeit politiķi domā tikai par sevi, tāpēc ceru, ka vismaz Eiropas Parlaments domās par mums. Gan drošība, gan bezdarbs ir problēmas, kas jārisina, bet gribētos, lai īpaši tiek domāts par bērnu nākotni, lai tiek uzlabota veselības aprūpe, izglītība, drošība. Un lai vairāk rūpējas par veciem cilvēkiem.

Antra Grinberga, Lāsma Reimanes foto

25. maijā Latvijā notiks Eiropas Parlamenta (EP) vēlēšanas. *Kurzemnieks* līdz tām iepazīstinās ar partiju kandidātiem: gan tiem, kuri par deputātiem vēlas kļūt atkārtoti, gan tiem, kuri piedalās pirmo reizi. Kāda ir viņu motivācija? Kādas ieceres? Kādas ir zināšanas un pieredze politikā? Viedokli lūgsim arī iedzīvotājiem: kādi ir Eiropas Savienības lielākie izaicinājumi.

Grib iekļauties spēcīgā politiskā spēkā

„Mums svarīgi atjaunot līdzsvaru un to latvieša kodu, kas vairāk strādā, mazāk runā. Tādam politiskam spēkam jābūt pārstāvētam ne tikai pašvaldībās, kur mums liels svars, bet arī nacionālajā un Eiropas līmenī,” uzskata bijusī finanšu ministre, 13. Saeimas deputāte DANA REIZNIECE-OZOLA, kura EP vēlēšanās kandidē no Zaļo un Zemnieku savienības (ZZS).

Kāpēc izlēmāt kandidēt?

Zaļo un Zemnieku savienība ir nacionāli konservatīvs spēks. Esam reģionu partija, kas redz ne tikai to, kas notiek Rīgā un Eiropā. Dabiskais līdzsvars starp centru un reģioniem ir nojaukts, ja vispār bijis izveidots: gan demokrātiski, gan ekonomiski, gan ideoloģiski. Rīgā un Pierīgā dzīvo vairāk nekā puse iedzīvotāju, tur arī tiek radītas 2/3 iekšzemes kopprodukta, līdz ar to pēdējos 20 gados esam bijuši spiesti dzīvot Rīgas dzīvi. Populāri ir būt liberālam rīdziniekam, nevis konservatīvam novadu pārstāvim. Politikā vairs nevar dalīt pašvaldību, nacionālo un Eiropas līmeni atsevišķi. Jau tagad 80% lēmumu Latvijā pieņemti Eiropas regulu ietekmē.

Kandidēt vēlēšanās ir gan politiskā spēka un prestiža, gan Latvijas un vienotas Eiropas idejas patriotisma jautājums. Rezultātus grūti prognozēt – Eiropas Parlaments noteikti būs sadrumstalots, vienotības ideju būs grūti noturēt. Mums svarīga ne tikai ekonomika, bet arī ģeopolitika un drošība, ņemot vērā to, kur ģeogrāfiski atrodamies.

Vēl viens no iemesliem ir lielās dzīves līmeņa atšķirības. Kamēr tādas pastāv, ar cilvēku prātu ir viegli manipulēt, salīdzinot, kā dzīvo, piemēram, Vācijā un kā Latvijā. Daudz runā par vienādām sociālajām sistēmām. Bet, ja latviešis saņemtu tikpat lielu bezdarbnieka pabalstu kā vācietis, te neviens negribētu strādāt. Ir grūti pieņemt lēmumus 27 dalībvalstīm, kam ir dažādas intereses, dažkārt pretrunīgas.

Kurā EP grupā ZZS varētu iekļauties?

Zaļo un zemnieku savienība ir jūtīga kombinācija, uz kuru Eiropā skatās divaini, jo tur tie ir dažādi spēki. Esam sākuši sarunas ar Eiropas Tautas partiju, kas ir vislielākā grupa.

Vai ēnu nemet tas, ka līdzšinējā deputāte Iveta Grigule šo parlamentu nosaukusi par lielu plāpātavu, kaut pati neko nav darījusi?

Tas ir piemērs tam, ka kandidāti jāizvēlas rūpīgi. Grīgules kundze jau labu laiku nav mūsu biedre. Deputātam vispirms jānovērtē pašam savas spējas un darbs. Esmu priecīga, ka mūsu sarakstā nav *viesmākslinieku*, kuri populāri sabiedrībā, bet bez pieredzes politikā. Mums lielākā daļa ir reģionu pārstāvji ar zināšanām.

Daudzi saka, ka nav vērts iet vēlē, jo tās astoņas vietas neko neizšķirs.

Tas ir maz, bet izdarīt var daudz, ja sadarbojas. Neizdosies, ja būs deputāti ar pretvalstiskām interesēm. Ar citām valstīm jāveido līdzīgi domājamo platformas, jāiekļaujas spēcīgā politiskā spēkā un jābūt aktīviem. Viens no svarīgākajiem uzdevumiem būs vienoties par budžetu, bet neviens Latvijas deputāts neuzkāpa tribīnē un nerunāja par piedāvājumu, kas mūsu valstij nav izdevīgs. Lauksaimniecībā gan tiek piedāvāts nedaudz vairāk naudas, taču 2027. gadā atbalsts sasnies tikai 77% no Eiropā vidējiem maksājumiem.

Lāsma Reimanes foto

„Mēs gribam, lai atbalsts demogrāfijai nāktu no Eiropas budžeta. Emigrācijas dēļ Latvija zaudējusi 40% iedzīvotāju. Pašlaik tautiešu atgriešanos finansējam no sava budžeta,” saka Dana Reizniece-Ozola, ZZS kandidāte uz Eiropas Parlamentu.

miem. Vajadzētu vismaz 90%. Kohēzijas fondā, tas ir, reģionu attīstībai, – mīnus 13%. Igaunijai un Lietuvai vēl mazāk, bet par to nevar priecēties, jo vajadzētu cīnīties kopā. Taču viņu argumenti no mūsējiem atšķiras, jo viņi jau ir attīstītāki.

Kāpēc Baltijas valstis pietiekami nesadarbojas un Eiropā netiek uzlikotas kā veselums, lai saņemtu lielākas investīcijas?

Konkurence ir un būs vienmēr – tas pat ir labi. Sliktāk, ja nevar vienoties lielajos projektos. Kad biju ekonomikas ministre, ilgi lauzām šķēpus, kur jābūt gāzes terminālim. Tā zaudējam naudu, jo lietuvieši nevarēja vienošanos sagaidīt un uzcēla savējo. Kad atguvām neatkarību, mums bija viens ārējais ienaidnieks. Tagad joprojām nevaram pārslēgties uz to, ka biznesā esam partneri. Nesmes bezcerīgi. Mums ir kopīgi enerģētikas projekti par vienota tirgus izveidi, sadarbojamies transportā – tās ir aktualitātes. Arī citās jomās virziens skaidrs, tikai jāatrod burvju nūjiņa, kas vieno. Biežāk jātiekas valdību vadītājiem. Man laba likās iniciatīva, ka valdības rīko kopīgas sēdes.

Kuru pašreizējo Eiropas Parlamenta deputātu jūs uzteiktu, kuram liktu minusus?

Grūti vērtēt, jo informācijas nav daudz. Varu atzinīgi teikt, ka pēdējā pusgadā

deputāti ir vairāk Latvijā, aicina cilvēkus pie sevis, reklamē padarīto. Aktīvākās bija Sandra Kalniete un Inese Vaidere. Krišjānis Kariņš atskaitē rakstījis, ka visu izdarījis. Man šķiet, ka dāmas padarīja vairāk, bet atskaitēs bija pieticīgākas.

Vai jums starp Eiropas līmeņa politikiem ir autoritāte?

No parlamenta – nē. Man ievērojams liekas Vācijas bijušā finanšu ministra Volfanga Šoibles darbs. Progresīvs un *ilgspējējošs* politikis. Kamēr citi runāja aplinkus, viņš precīzi salika pa plauktiņiem, kas kuram jāizdara. Nosauca ziloni trauku veikalā, politiķiem liekot ātri nonākt pie risinājuma. Ideāls liekas Šoibla un Francijas prezidenta Emanuela Makrona apvienojums. Abi ir harizmātiski, bet ar atšķirīgiem raksturiem.

Kādi būs izaicinājumi jaunajam parlamentam?

Ir bijusi finanšu, tad bēgļu krīze – tās parādīja, ka Eiropai grūti būt solidārai un risināt atsevišķu valstu problēmas. Vienlaikus tās vairākām valstīm (Itālijai, Ungārijai, Polijai) deva spēku nacionāli cīnīties pret Eiropu, norādot uz tās vājumu un nevēlēšanos risināt viņu problēmas. Mums arī ir svarīgi likt savas valsts intereses pirmajā vietā, atceroties, ka tās drošības un ekonomikas līmenis mums ir, kamēr esam Eiropā. Šķita, ka popu-

lisma vilnis Latvijai paies garām, taču Saeimas vēlēšanās šo tendenci ieraudzījām. Populisms ir viena no parādībām, ar ko Eiropas Parlamentā jātiekas galā.

Savulaik bijāt pret eiro ieviešanu. Kad un kāpēc uzskati mainījās?

Ne pret eiro bijām, bet par to, ka tādi lieli lēmumi jāpieņem ļoti izsvērti. Ja reiz tā tika nolemts, darījām visu, lai ieviešana notiktu gludi. Kā bijusi finanšu ministre varu teikt, ka Latvijā eirozonā bijusi paraugvalsts, demonstrējot fiskāli atbildīgu un taupīgu politiku, vienlaikus īstenojot nozīmīgas reformas. Vēcajam dalībvalstīm daudz tiek piedots, kur jaunākām un mazākām attieksme ir stingrāka. Nevar strādāt atsevišķi valstu interesēs. Lai to mainītu, sāk veidoties grupējumi. Finanšu ministru vidū ir tāda Hanzas grupa: Baltija, Skandināvijas valstis un Īrija.

Otra svarīga vienošanās būs par jaunajiem komisāriem. Ir jāmaina Eiropas Komisijas darba stils. Pēc būtības komisāri ir ministri Eiropas Savienības līmenī. Bet cilvēki nezina komisārus nosaukt, jo plašāk viņi nav parādījušies. Viņiem būtu jāierodas Latvijā un jāpalīdz ar padomu, ja kādā jomā notiek reformas.

Ja tikstiet ievēlēta, kā organizēsiet privāto dzīvi?

Nezinu praktiskās fineses, bet gan jau kopā ar vīru ar bērniem tiksim galā. Nedomāju, ka grūtības būs lielākas nekā finanšu ministres amatā, kur slodze bija nenormāli liela.

Kā vērtējat *Brexitu*? Vai nesekos citas izstāšanās?

Arī tas atkarīgs no vēlēšanām – no spēku samēra. Politikai jāvirzās tā, lai skartu katra iedzīvotāja dzīvi. Jābūt finansētai no kopējā budžeta, lai palielinātu to sentimentu, ka esam Eiropai piederīgi. Mēs gribam, lai atbalsts demogrāfijai nāktu no Eiropas budžeta. Emigrācijas dēļ Latvija zaudējusi 40% iedzīvotāju. Ir zema dzimstība, kaut arī Eiropā vidēji tā nav lielāka. Latvija tautiešu atgriešanos finansē no sava budžeta. Vai ir taisnīgi, ka šeit palikušie maksā nodokļus, lai īpašus apstākļus radītu tiem, kuri aizbraukuši un nopelna vairāk? Daļa emigrējušo ir uzņēmīgi cilvēki, kuri ar galvu un rokām strādā citu valstu ekonomikas attīstībai. Katru gadu no iekšzemes kopprodukta tāpēc zaudējam 1,5–2,5%. Eiropai par to būtu jāmaksā.

ZZS iestājas par novadiem, bet vai saglabāt mazās lauku saimniecības ir iespējams?

Nedomāju kaut kādu 19. gadsimta

modeli. Laukos vajag ne tikai lielās, bet arī mazās bioloģiskās saimniecības, kurām lauksaimniecība dod ienākumus papildus citam nodarbošanās veidam. Nav jādzīvo centrā. Ja ir normāli ceļi un internets, lauku mājā var strādāt kaut citas valsts uzņēmumam. Tā ir modernā lauku dzīve. Jā, ilgus gadus esam atbalstījuši lielsaimniecības. Kādā periodā tas bijis pareizi, jo ar vienu govī nevar izdzīvot – par to pat jāpiemaksā. Taču tagad laiks atbalstīt mazos un vidējos. Ne tikai lauksaimniecības, bet vispār ražošanu.

Kam jānotiek, lai mazos novados attīstītos uzņēmējdarbība un rastos darba vietas?

Parādījusies mājokļu problēma. Pat tur, kur darbu piedāvā, jaunajiem speciālistiem nav, kur dzīvot. Programma jaunas ģimenes mājokļa iegādei labi strādā Rīgā. Jo tālāk no galvaspilsētas, jo grūtāk. Valsts atbalstam jābūt plašākam. Plānotā administratīvā reforma atrisinās maz. Nezinu, vai ir gudri sazimēt karti bez atbildēm uz būtiskiem jautājumiem par skolu tīklu, ceļiem, veselības aprūpi.

Vai atzīstat, ka nodokļu reforma bija kļūdas?

Reforma bija plaša un skāra daudzus nodokļu veidus. Pēc iedzīvotāju ienākuma nodokļa izmaiņām bija liels pieprasījums, lai ieviestu progresīvo sistēmu: turīgākie maksā vairāk. Tādu sistēmu ir sarežģītāk administrēt, un to rāda arī kaimiņvalstu pieredze. Likās, ka iepriekš bija stāstīts diezgan daudz, bet laikiem vajadzēja vēl un vēl, lai nebūtu pārsteigumu, ka iedzīvotājiem valstij jāpiemaksā. Būtībā arī nodokļu reformā ir ieguvēji, ja vien viņiem nav liela alga.

Kāpēc Saeimas vēlēšanās ZZS dabūja tik maz vietu?

Varas partijai jāatbild par visām veiksmeš un neveiksmeš. Tāpēc ZZS vienmēr gribējusi būt otrā, nevis pirmā. Pēc pieredzes zinu, ka ministram ir tik daudz darba, ka satikties ar cilvēkiem nav vairs laika. Kādā brīdī sabiedrības pulsu pazaudējām. Partijas, kuras nebija tik aizņemtas, varēja ar cilvēkiem vairāk rezonēt, tostarp populistiskā veidā. Jāatzīst arī ZZS identitātes krīze pirms vēlēšanām. Bija jāizvērtē, ka iepriekš

svarīgāks bijis personību, ne partijas spēks. Kad līderis un premjerministra kandidāts bija Aivars Lembergs, par ZZS balsoja tie, kuri gribēja balstot par viņu. Kad par premjeru kļuva Māris Kučinskis, radās samulsums, kas tad īsti ir ZZS. Katrā reģionā bija sava kampaņa, tika sniegta dažāda informācija. Mēs arī nesolījām nereālas lietas – varas partija, no kuras ir arī finanšu ministrs, zina, cik kas maksā.

Eiropā ekonomika dažās jomās sāk bremsēties. Vēl to nejutām. Bet vai arī mums priekšā grūtāki gadi?

Izaugt vieglāk no nulles punkta nekā no zināma pakāpiena. Ekonomikā ir kāpumi un kritumi, un straujā tempā var pārkarst. Galvenais, lai krīze nebūtu tik dziļa

kā 2008. un 2009. gadā. Latvija ir gatavāka tādos kritumos neatkārtot. Tajā brīdī bija pārāk cieša nabas saite starp finanšu sektoru un valsti, kura krīzē glāba bankas. Tagad bankām jābūt pašpietiekamām un jāprot pašām izpildīt savas saistības. Un no Eiropas ir stingrāka uzraudzība pār finanšu sektoru. Inflācija netuvojas tam, kāda bija pirms krīzes. Tā turas 2% robežās, bet tolaik bija divciparu skaitlis. Šie ir labi gadi, kas būtu jāizmanto uzkrājuma veidošanai, ja nāk kritums. Budžetam vajadzētu būt bez deficīta. Taču ir pārāk ielaistas jomas, kurām finansējumu nevar nedot. Veselības nozarē kaite ir ļoti ielaista – līdzekļi jādod, un tas neļauj veidot bezdeficīta budžetu.

Kā no opozīcijas viedokļa vērtējat pašreizējās valdības darbu?

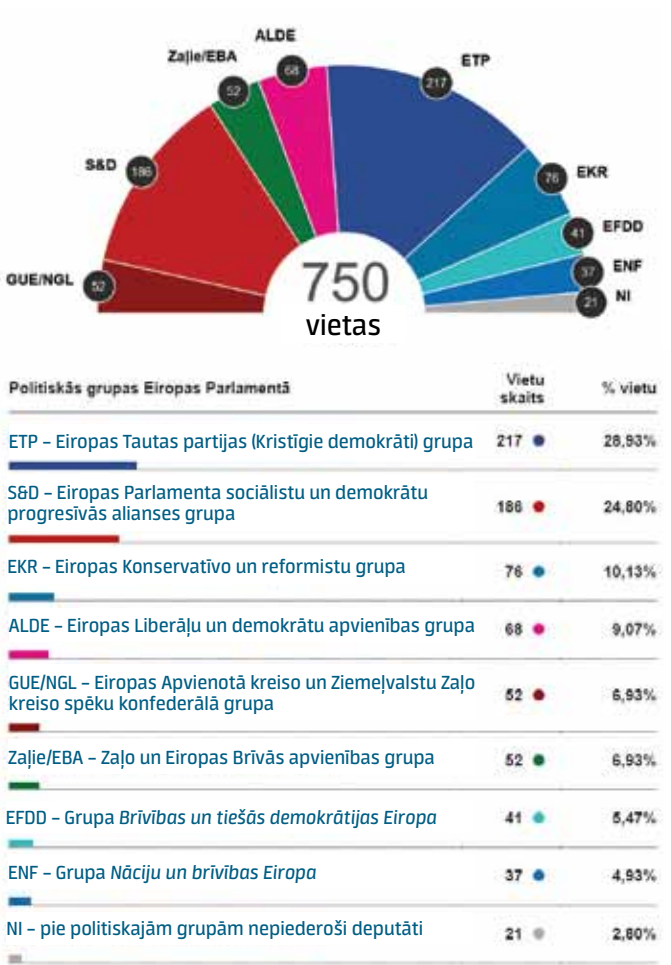
Vēl nav, ko vērtēt. Domāju, ka šī valdība tiks kārtīs uz administratīvi teritoriālo reformu, bet

uzskatu, ka tā nav sagatavota. Pirms mēs publiski izgājām ar nodokļu reformas piedāvājumu, vairāk nekā pusgadu strādājām, konsultējāmies ar Pasaules Banku, nevalstiskajām organizācijām, uzņēmējiem un sociālajiem partneriem. Attiecībā uz priekšvēlēšanu solījumiem izveidojusies paradoksāla situācija: piecu partiju koalīcijas nestabilitāte savā ziņā ir stabilitātes garantis. Var teikt, ka paies mēneši pieci, līdz stabilizēsimes, un tad nāksim ar savu solījumu izpildi. Bet to izdarīt būs ļoti grūti.

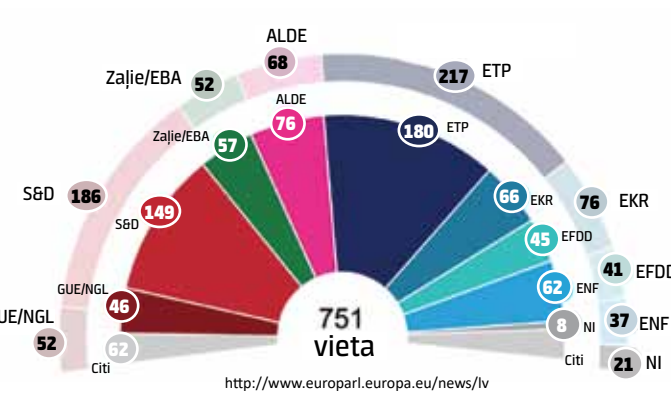
Ko saka aptaujas

Neviena vēlētāju aptauja nav rīkota EP uzdevumā. Tās ir ikkatram pieejamas, un tās publicē uzticami sabiedriskās domas pētnieki katrā Eiropas Savienības dalībvalstī. Ja par attiecīgo laiku ir vairākas aptaujas, tad aprēķināts vidējais atbalsta līmenis. Kopš 2014. gada uz ES valstu politiskās skatuves parādījušās jaunas partijas un kustības, un vairākas varētu EP iegūt pārstāvniecību. Ja tās nepieder nevienai Eiropas politiskajai partijai, to iespējamās vietas pieskaitītas kategorijai *Citi*. Tā kā nevar noteikt, kurām politiskajām grupām ievēlētie deputāti pēc vēlēšanām pievienotos, šī kategorija sadalīta divās vienlīdz lielās grupās sēžu zāles labajā un kreisajā spārnā.

1. Kāds izskatās līdzšinējais EP?

2. Kāds varētu būt vietu sadalījums pēc vēlēšanām maijā? EP publicējis nākamā sasaukuma vietu (751) projekciju. Tā balstīta aptaujās, kas rīkotas visās 28 dalībvalstīs.

Daiga Bitiniece, Daina Tāfelberga

Brokastis Ņujorkā, pusdienas Milānā, vakariņas Dubajā

„ES GRIBĒJU LIDOT”

Katrīna bērniību pavadījusi Vilgālē, beigusi Viļa Plūdona Kuldīgas ģimnāziju. Pamatskolā aizrāvusies ar vieglatlētiķi, vidusskolas gados darbojusies jauniešu teātrī *Focus*, kur gūtās iemaņas vēlāk noderējušas. „Pēc vidusskolas nebija skaidrs, ko gribu darīt, bet, pateicoties mātai un mammai, kuras mani, var teikt, ar varu aizveda uz Rīgu, iestājos profesionālajā vidusskolā *Rīman* un izmācījos par viesnīcu speciālisti. Šī izvēle pavēra durvis uz maniem sapņiem.” 2010. gada vasarā Katrīnai piedāvāts aukles darbs Šveicē. „Tur pavadīju trīs gadus, līdz sapratu, ka vēlos daudz vairāk – ko tādu, ko vēl pat nespēju iztēloties. Jau skolas laikā ilgojos pēc kaut kā īpaša, citādāka, tikai nezināju, kas tas ir. Naivi šķita, ka tas, ko rāda filmās, varētu notikt arī ar mani, taču nebija ne nojausmas, kā to sasniegt. Un vēl – vienmēr esmu bijusi ļoti jūtīga pret visu: dusmīgiem cilvēkiem, netaisnīgām skolotājām, kliegšanu, strīdiem un pat laika apstākļiem. Taču, strādājot par auklīti, norūdījies un uzaudzēju biezāku ādu. Iemācījos rūpēties ne vien par sevi, bet arī citiem. Pats galvenais: apguvu valodas – itāļu un vācu vienkāršā sarunvalodas līmenī, bet angļu valodu kārtīgi uzspodrināju, jo strādāju angļiski runājošā ģimenē. Tur arī sapratu, ko gribu, – es gribēju lidot.”

NEVEIKSME NO MĒRĶA SASNIEGŠANAS NEATTUR

Tad nākusi ziņa, ka Cīrihē lidsabiedrība *Emirates Airlines* organizē atvērto durvju dienas. Katrīna sagatavojusi CV un devusies turp. „Biju pilna pašpārliecinātības, devos tur ar augstu paceltu galvu. Ierodoties sapratu, ka konkurence ir milzīga – 200 cilvēku, visas meitenes tādas pašas kā es un vēl labākas. Daudzas bija stjuartes citās aviokompānijās. Un man nācās no sava mākoņa nolaisties... Tik ļoti satraucos, ka nespēju ne ar vienu parunāt, rokas trīcēja. Bija vairākas atlases kārtas: sevis prezentēšana, grupu darbs un rakstisks angļu valodas tests. Todien konkursu neizturēju – izkritu testā. Kā deivs, kas ierāvis asti starp kājām, devos mājās, tomēr sapratu, cik ļoti šo darbu gribu. Pēc sešiem mēnešiem man tika dota vēl viena iespēja. Tad nu nākamās sešus mēnešus intensīvi mācījos: rakstīju esejas, pildīju gramatikas uzdevumus. Mana priekšniece (pieskatāmo bērnu mamma) bija no Kanādas, un viņa bija liels atbalsts: laboja esejas un trenēja mani katru dienu. Tad pienāca 2013. gada augusts, kad lidoju uz Dubaju, lai sāktu intensīvas divu mēnešu mācības.” Katrīna secina, ka katrs solis pēc vidusskolas bijis svarīgs, lai nonāktu līdz sapņu darbam. „Teātra *Focus* laikā iegūtais ir milzīgs faktors manas personības attīstībā. Iemācījos komunicēt ar cilvēkiem, celt pašapziņu, iestāties par sevi. Jo dienas, jo vairāk līdzinos mammai. No viņas esmu iemācījusies būt praktiska, un ārzemēs tas ļoti tiek novērtēts.” Šī profesija ietekmējusi arī raksturu, īpaši precizitāti: „Visur esmu laikā un koferus protu sakrāvēt piecās minūtēs.”

„Viss kā filmās. Tomēr darbs nav viegls, un katrs to nevar izturēt, sevišķi būt prom no mājām.”

AR MILZU ATBILDĪBU

Stjuartes darbs esot sapņu piepildījums: „Brokastis Ņujorkā, pusdienas Milānā, vakariņas Dubajā. Viss kā filmās. Tomēr darbs nav viegls, un katrs to nevar izturēt, sevišķi būt prom no mājām. Strādājam ļoti garas stundas, lidojam pāri dažādām laika joslām. Atbildība uz borta ir milzīga. Uz Ameriku lidojam pāri Ziemeļpolam – tas nozīmē, ka reisa laikā ir brīdis, kad uz jebkuru tuvāko nosēšanas vietu ir vairāk par sešām stundām. Tāpēc, jau uz zemes esot, jāpārliecina, ka neviens no 500 pasažieriem nav slims vai kā citādi aizdomīgs, vai lidmašīnā ir medicīniskais inventārs, vai strādā drošības ierīces – dūmu detektorī, vai durvis kārtīgi aizveras, vai evakuācijas slaidi ir kārtībā utt. Taču arī tad, ja viss pārbaudīts, cilvēkiem reisā tik un tā kļūst slikti, telefoni un datori pārkarst un sāk degt, tik un tā palaikam kāds satrakoies pasažieris jāsasien, lai neapdraudētu citus. Citreiz cilvēki sakaujas. No visām ārkārtas situācijām bīstamākā ir uguns. Pasažieri paši rada draudus reisa drošībai,” atzīst stjuarte.

MEDITĀCIJA UN JOGA

Katrīnas mājas vairākus gadus ir Dubajā, kur vienmēr silti un saulaini. „Dzīve šeit ir viegla. Lielākā daļa iedzīvotāju ir iebrucēji jeb, kā mēs sevi tur saucam, – ekspatrioti. Ar vietējiem arābiem darīšanu esot ļoti maz, jo viņi paši nestrādā. Tas arī ir iemesls, kāpēc neviens pat nemēģina iemācīties arābu valodu. Emirāti ir konservatīva valsts, tomēr Dubaja – ļoti liberāla un katru dienu arvien vairāk sāk līdzināties rietumu pilsētām. Bet uz ielas labāk nebučoties, ja neesi precējies.”

Katrīna satikusi daudz fantastisku cilvēku: „Pavisam noteikti sevi varu saukt par veiksmnieci, jo ticu, ka katra tikšanās dota, lai kaut ko iemācītos, un skolotāji man tiek doti nepārtraukti.” Dubajā viņa sadraudzējusies ar turienes latviešiem. „Lielākais piedzīvojums mums ir nakšņot ar teltīm tukšā, bet reizi nedēļā sev un viņiem cepu rupjmaizi. Tas ir mans svētais process, kad tādu dienu ielānoju, un tas dod mieru.”

Vēl Katrīna aizrāvusies ar meditāciju un jogu. „Arī tā manā dzīvē ienesusi daudzus skolotājus un garīgos ceļojumus. Kad esmu Dubajā, uz jogas nodarbībām esmu gandrīz katru dienu. Tas ir vienīgais veids, kā savā dzīvē radīt rutīnu, kuras sāk pietrūkt. Par nākotni pārāk tālu nedomāju – gribētos, lai tā saistīta ar garīgi bagātu un veselīgu dzīvesveidu.”

Uz Latviju Katrīna atbraucot divreiz gadā, taču katru mēnesi aizvadot stundām ilgas telefona sarunas ar mammu, māsu un draudzenēm. „Man svarīgi saglabāt latviskumu, tāpēc Dubajā bieži tiekots ar latviešiem. Diezgan daudz gatavoju ēst pēc mammas receptēm un katru reizi, kad atgriežos no Latvijas, vedu līdzī labumus. Mamma jau parasti sagatavojusi skābenes, gurķus, bietes. Šeit man pietrūkst cilvēku – ģimenes un draugu, bet par atgriešanos domājuši neesmu, jo gribas dzīvot siltumā,” atzīst Katrīna.

Pirms deviņiem gadiem kuldīdzniece KATRĪNA PUTNIŅA devās uz Šveici, lai strādātu par aukli. Tas bija pirmais solis pretim sapnim par citādāku – aizraujošu – dzīvi. Katrīna dzīvo Apvienotajos Arābu Emirātos, bet bieži vien brokasto Ņujorkā, Maldīvu salās, Milānā un citviet, jo vairākus gadus strādā par stjuarti.

Kuldīdzniece Katrīna Putniņa sešus gadus ir stjuarte Apvienoto Arābu Emirātu lidsabiedrībā *Emirates Airlines*, un tas ļāvis piepildīt sapni – iepazīt pasauli.

„Lielākais piedzīvojums ir Dubajā ar teltīm nakšņot tukšā, bet reizi nedēļā sev un draugiem cepu rupjmaizi. Tas ir mans svētais process.”

Joga un meditācija ir neatņemama Katrīnas dzīves daļa – ar to var nodarboties visās valstīs, kurās viņa atrodas.

SARUNA AR JUBILĀRI

Ļauj notikt tam, kam jānotiek

Liene Daškevica Florencē. Šogad viņa dzimšanas dienā sev uzdāvināja ceļojumu uz Itāliju.

„Nebremzēt un darīt, atrast laiku sportam, universitātei un darbam, neaizmirstot par sevi un tuvajiem,” tā savu vadmotīvu formulē bijusī kuldīdzniece Liene Daškevica, kura 21. dzimšanas dienu nosvinēja 25. aprīlī.

„BĒRNI IENESA PRIEKU”

Kuldīgā Liene pabeidza Centra vidusskolu, tagad Rīgas Stradiņa universitātes Rehabilitācijas fakultātē studē par ergoterapeiti. „Mans sapnis bija studēt Stradiņa universitātē, jo tā ir viena no vadošajām Latvijā. Bet izvēlēties programmu bija grūti, jo tajā laikā vienīgā interese – sports. Savukārt Sporta akadēmija manos plānos neietilpa. Tāpēc uz labu laimi, nedaudz sevi izaicinot, iesniedzu dokumentus šajā universitātē. Man bija divas izvēles: pirmā – fizioterapija, otrā – ergoterapija. Fizioterapijā netiku budžeta vietā, bet tagad priecājos, jo man patīk tas, ko studēju. Eju 2. kursā un martā pirmo praksi pediatrijā piedzīvoju rehabilitācijas centrā *Vaivari*. Līdz tam biju gandrīz pārliecināta, ka šajā profesijā ar bērniem nevēlos strādāt, bet tagad domas pilnīgi mainījušās – bērni manā ikdienā ienesa prieku. Strādāju arī par aukli. Nākotnē gribētu strādāt kādā privātā rehabilitācijas centrā.”

BEZ SPORTA NEVAR

Kuldīgā skolas laikā Liene aizrāvu-

sies ar vieglatlētiķi, ieguvusi augstus sasniegumus Latvijas čempionātos, pabeigusi arī Kuldīgas sporta skolu: „Ļoti pietrūkst tā laika, kas pavadīts sporta skolā. Pašlaik izmēģinu ko jaunu – attīstu sevi volejbolā. 1. kursā sporta spēlēs mani pamanīja universitātes volejbola trenere un uzaicināja sākt trenēties. Izveidojām komandu. Šogad Stradiņa universitāti pārstāvēšu volejbolā Latvijas universiādē. Pēc katra treniņa jūtos pilna enerģijas. Bet par vieglatlētiķi pilnīgi aizmirsusi neesmu – dzīvoju blakus parkam, tāpēc vakaros dodos skriet. Mans vaļasprieks ir mans darbs un sports. Lai gan ikdiena ir saspringta, nekad nav slikta garastāvokļa.

Vēl man patīk rakstīt. Tramvajā, skolā vai gultā – ja prātā ienāk kāda doma, tad to pierakstu. Ja publicēju kādu bildi, tad ar nodomu, un zem tās noteikti var izlasīt kādu dzejoli. Man patīk rakstīt dzeju, arī draugi atzīst, ka man tas padodas.”

DZIMŠANAS DIENĀ – CEĻOJUMS

Pavasaris ir Lienes mīļākais gada-

laiks: „Esmu priecīga, ka dzimšanas diena ir tieši aprīlī. Mīļākie ziedi – tulpes, narcises un vizbulītes. Daudzas bērnības fotogrāfijas uzņemtas vizbulītēs. Atceros, ka vienu gadu dzimšanas diena iekrita Lieldienās.”

Lielas svinības Liene parasti nerīko – viņai labāk patīk aizbraukt ceļojumā. „Tā mēdzu darīt jau vidusskolā. Arī šogad pirms dzimšanas dienas biju Lielbritānijā un Itālijā. Tā bija dāvana sev. Pagājušogad neiznāca aizbraukt, tāpēc uzdāvināju sev velosipēdu. Bet bērnībā vienmēr svētkus svinēju lauku mājās, un tās ir patīkamas atmiņas.”

Par šo svētku reizi Liene saka: „21 jau nav nekas daudz – otrā pilngadība. Ja būtu iespēja izvēlēties vecumu, kurā dzīvot mūžīgi, tas būtu šis. Šogad mana apņemšanās ir maijā piedalīties *Tet* Rīgas maratonā un noskriet 21 kilometru. Bet esmu cilvēks, kurš daudz nesapņo un neplāno. Es ļauju notikt tam, kam jānotiek, un pieredze rāda, ka pašas labākās lietas notiek tad, kad vismazāk tās gaida.”

Lāsma Reimane

Lienes Daškevicas arhīva foto

STĀRĶA VĒSTIS

Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā no 15. līdz 24. aprīlim piedzimušas deviņas meitenītes un seši puikas.

Trijām meitenēm vecāki vārdu vēl domā, divi zēni nosaukti par Robertu, pārējiem bērniem doti šādi vārdi: Līga, Stefānija, Estere, Elizabete, Rebeka, Adriāna, Artis Adrians, Regnārs, Adams, Mārcis.

Gaidītā meitiņa

Madara un Valters Drozdī no Talsiem 23. aprīlī sagaidīja meitiņu Adriānu. Vecāki stāsta, ka šādu vārdu gribējuši jau pirmajam bērniņam, bet piedzimis puisītis – tagad sešus gadus vecais Markuss, kurš māsu gaida mājās. „Negribas jau slavēt, bet pagaidām Adriāna ir ļoti mierīga. Paskatoties bildēs, šķiet, ka ļoti līdzīga pirmajam bērnam. Un pirmais ir tēta dēls. Ceru, ka meitai būs kaut kas arī no manis,” smejojies saka Madara. Mājās gaida arī vecvecāki – ja vajadzēs palīdzību, būs, kam to lūgt. Adriāna piedzīmusi 50 cm gara un 2770 g smaga.

Lāsma Reimanes teksts un foto

GARĪGĀ VESELĪBA

Parādīt, ka esat atvērti

Inga Zārde, psihiatre un psihoterapeite

Mana radnieka dēla ģimene ir katolietīģa. Tajā aug pieci bērni. Mazbērniem ar vecvecākiem bija ļoti labas attiecības: regulāri gāja ciemos, tradicionālas bija kopīgas svētdienas pusdienas, vecvecāki kuplajai ģimenei palīdzēja ar dārzā izaugušo, mazos veda uz kultūras pasākumiem. Ap Ziemassvētkiem radnieks ar dēlu ziemā sastrīdējās. Dēls paziņoja, ka tēvs un māte ir pagāni, jo nav kristīti, ka viņš no vecākiem atsakās, ka viņa ģimenei nekāda palīdzība nav vajadzīga, kaut paši dzīvo tēva dāvinātā dzīvoklī.

Kopš tā brīža mazbērni ciemos vairs netiek laisti. Kad vecmāmiņa mēģināja sazināties, dēls pateicis, ka izdzīs viņu ar policiju, ja nāks ciemos. Ko darīt?

Ļoti žēl dzirdēt, ka viens strīds tik būtiski izjaucis sakarsu. Pieņemu, ka jūsu radniekam un viņa sievai tas ir ļoti sāpīgi un skumīgi. Iespējams, tas rada neizpratni, dusmas, vainas izjūtu. Ja dēla pretestība tikties ar vecākiem ir tik kardināla, varbūt strīds bijis par kādu viņam ļoti svarīgu tēmu. Iesakām var mēģināt atsaukt atmiņā, par ko tad īsti strīds radās, kas tika pateikts un vai aiz tā patiesībā neslēpās kādas iepriekš neizteiktas, laika gaitā uzkrātas negatīvas izjūtas, aizvainojumi, dusmas. Tā nereti mēdz

gadīties, ka ilgāku laiku apspiestas negatīvas emocijas var ar milzīgu jaudu izlauzties pavisam nevainīgu, it kā par citu tēmu uzsāktu nesaskaņu laikā.

Šķiet, ka dēlam ārkārtīgi svarīgi ir ticības jautājumi. Var sev pajautāt, vai vecāki viņa izvēli pieņem un ciena vai izsakās skeptiski, kritiski, nievājoši. Varbūt dēla aizvainojuma un dusmu iemesls ir pavisam cits. Nezinot visus faktus un iesaistīto pušu izjūtas, grūti izprast strīda patieso iemeslu.

Domāju, ka vecāki var mē-

ģināt dēlu aicināt uz sarunu. Varbūt pavisam neitrālā vietā, kādā kafējnīcā. Mēģināt sākumā atvainoties, ja dēls ir aizvainots. Pat tad, ja jūsu radnieks nejūtas vainīgs, šķiet, dēls ir dusmīgs un, iespējams, jūtas tā, ka viņam nodarīts pāri. Atvainošanās varētu palīdzēt grūto sarunu sākt. Var mēģināt noskaidrot, par ko īsti dēls dusmojas. Varbūt dēla sieva sarunai piekrīt labprātāk. Ja tomēr abi no izrunāšanās kategoriski atsakās, es ieteiktu dot šai ģimenei laiku, lai emocijas noplok, un atkārtoti sākt sarunu tikai pēc

mēneša vai diviem. Ja arī tad bērni nevēlas sarunāties, var uzrakstīt sirsnīgu vēstuli, otru nevainojot, respektējot viņu izvēli, bet arī pasakot, ka esat pieejami, ka jūs labprāt satiktos ar mazbērniem, kad tas būtu iespējams, ka šī ģimene jums svarīga un mīla. Varbūt var bērniem un mazbērniem sūtīt apsveikuma kartītes viņu dzimšanas dienā, lai parādītu, ka par viņiem domājat, ka sakarsmei esat atvērti.

Tā ir ļoti sarežģīta un sāpīga pieredze, kad bērni novēršas. Ceru, ka jums tomēr izdosies attiecības atjaunot.

IZ DZĪVES

Interesē, vai izturēs

Ints Celmiņš, skurstenšlauķis:

– Lija lietūs, un es uz kādas mājas jumta tīrīju skursteni, bet onkulis stāv pagalmā un

visu laiku uz mani skatās. Domāju – grib pārliecināties, ka iztīru labi, tādēļ par spīti sliktam laikam mani vaktē. Nokāpu lejā un jau-

tāju, vai nebija auksti tā vaktēt. Onkulis atbildēja, ka neesot vaktējis mani – man viņš uzticoties, bet pirms nedēļas mainīts satelīta šķīvīs

un licējs ar visu instrumentu kasti izkritis cauri vecajam jumtam. Tagad vīrs gribējis redzēt, vai mani jumts izturēs.

Pazīt kaimiņu nav slikti

Kuldīgas novada pašvaldība sākusī akciju *Vai tu pazīsti savu kaimiņu?*, iedzīvotājus aicinot būt modriem un ziņot, ja apkārtnē manīts kas aizdomīgs.

Esam līdzatbildīgi

„Uzreiz jau nekas nemainīsies – paies gadi, kamēr sabiedrību iekustināsim,” uzskata Valsts probācijas dienesta Kuldīgas nodaļas vadītāja Diāna Lūse. Viņai ideja par šādu kustību radusies pēc ārvalstu pieredzes, kā arī domājot, kā mazināt noziedzību.

VIENALDZĪBA JĀLAUŽ

Policijas spēki ir par vāju, arī sociālo darbinieku nav tik daudz, lai uzraudzītu visu riska kontingentu. Turklāt runa nav tikai par kriminālo vidi, bet sabiedrību kopumā. „Kaimiņš kaimiņam būtībā ir liels drošības garants,” teic D.Lūse. „Ja pazīsti apkārtni un cilvēkus, kuri dzīvo blakus, ar laiku iepazīsi arī ciemiņus, kuri pie viņiem nāk. Mēs visi esam līdzatbildīgi par to, kas notiek ne tikai mūsu mājās vien: par mantām, kas atstātas uz ielas, par skaistām puķu kastēm, lai tās nav huligānu izspārdītas, par nepieskatītiem bērniem. Pretī probācijas dienesta ēkai ir velosipēdu veikals. Kad paskatos pa logu, ievēroju, kādi riteņi tur izlikti, kas tos novietojis un kas paņēms. Man nav pienākuma to darīt, bet, ja kaut kas notiks, mani vērojumi varēs palīdzēt.

Diemžēl sabiedrība pārāk pieradusi, ka var ņemt, kas nav piesiets, iznīcināt svešu īpašumu. Šī vienaldzība jālauž – par nelikumībām jāziņo. Tā būs nevis *stukačošana*, bet sociāli atbildīga rīcība. Daudzos gadījumos tā – gluži otrādi – kaimiņam palīdzēs. Piemēram, kāds izmazgājis balto veļu, bet cits iet garām un tajā noslauka rokas. Nav jau kriminālnozieģums, bet aizrādījums var likt uzvedību pārdomāt. Viss sākas ar sīkumiem.”

IZSKAUST NEDROŠĪBU UN BAILES

Probācijas speciāliste uzskata, ka tas palīdzēs mazināt terorismu, ko rada tie, kuriem uzvedības normas ir svešas. Viņi ir tik pārliecināti, ka nekas jau nedraud, jo neviens neziņos.

Pēc viņas vērojumiem citur Eiropā sabiedrība ir uzmanīgāka pret apkārtni un aktīvāka – nebaidās ie-

Ineses Slūkas zīmējums

jaukties un ziņot policijai. Īpaši mazpilsētās un lauku ciematos. „Ne tikai kārtības sargi, bet arī paši iedzīvotāji veic tādu kā izglītojošo darbu,” turpina D.Lūse. „Pastāsta, ka te atstāt mašīnu nav droši – labāk tur vai citur. Aicina necelt augstas sienas un žogus, jo tā ir no robežošanās un kaimiņam būs grūti palīdzēt.

Latviešiem vēsturiski iegājis dzīvot noslēgti kā vienietā pēc principa *Ne mana cūka, ne mana druva*. Bija laiks, kad jebkura sabiedriskā aktivitāte tika padarīta par nevēlamu. Cilvēkos tika radīta nedrošība un bailes – kas notiks pēc tam, kad informācija būs sniegta? To izskaut nevar vienā dienā. Paies laiks, līdz cilvēki pārliecināsies, ka var būt aktīvi.

Rendas pagasta Ozolos kāds vīrietis apkārtējos regulāri terorizēja: rīkoja dzeršanu, ālēšanos. Kaimiņi – pārsvarā cilvēki gados – baidījās ziņot. Tā tika briesmīgi izdemolēts pašvaldības dzīvoklis. Ne vienmēr ziņot ir bail – dažkārt cilvēki ar to tikai aizbildinās. Vai arī saka, ka neko nav ne redzējuši, ne dzirdējuši, – lai liek mierā. Noziedzība būs vienmēr, bet to var mazināt ar mūsu līdzdalību. Ārvalstīs ir vietas, kur pie mājām izlikta piktogrammas, ka te visi viens par otru rūpējas. Tādā vietā diez vai kādam ienāks prātā darīt kaut ko sliktu.”

Policijas darbu tas būtiski atvieglo

Kaimiņu un citu aculiecinieku iesaiste noziegumu novēršanā un atklāšanā bieži ir ļoti svarīga, stāsta Kuldīgas novada pašvaldības policijas priekšnieks Kaspars Šabāns un Valsts policijas Kuldīgas nodaļas priekšnieks Normunds Aleckis.

„Mūsu ikdiena ir sadarbība ar cilvēkiem, kuri ziņo par redzētu noziegumu vai kā citādi bijuši par to informēti,” skaidro N.Aleckis. „Citādi mūsu darbu nemaz nav iespējams organizēt. Katrs trešais notikums saistīts ar aculiecinieku informāciju. Izmeklēšanā bieži izaugst arī kaimiņus. Diemžēl cilvēki ne vienmēr sadarbojas – reizēm nesaka to, kas palīdzētu ātrāk noziegumu atklāt, kaut arī vēlāk izmeklēšanā izrādās, ka tas viņiem bijis zināms. Tā ir labā prakse, ka cilvēks ziņo, ja kaut kas notiek nelikumīgi un kādam tiek darīts pāri. Mēs reaģējam uzreiz un informāciju reģistrējam mūsu sistēmā. Ja tajā reizē no-

ziegums nav noticis vai bijis ne tik nozīmīgs, ziņas var noderēt arī pēc laba laika. Tā praksē mēdz būt. Nekad nevar zināt, kādā situācijā kādreiz nonāks paši kaimiņi. Un tad būs vajadzīga citu iesaistīšanās, lai palīdzētu vai novērstu kādu pārkāpumu pret viņiem.”

K.Šabāns uzsver, ka labas kaimiņu attiecības ir būtiskas, lai vi-

siem dzīve drošāka. Esot daudz pozitīvu piemēru, kad viens pieskata otra mājdzīvniekus un īpašumu. Diemžēl kārtības sargu darbs bieži saistīts arī ar nāburgu nesaikām: „Viens par otru sūdzas, ne vienmēr pamatoti. Bieži ir strīdi par zemju robežām. Aiziet tik tālu, ka viens otram bloķē ceļu, aizliet priekšā tehniku. No sākuma konfliktē pieaugušie, tad strīdos iesaista arī bērnus. Daudzdzīvokļu mājās ir saprotams, ka sūdzas par to, ka kaimiņi skaļi spēlē mūziku un traucē naktsmieri. Bet nereti sūdzas arī par to, ka pa dienu kaimiņš taisa remontu un traucē ar skaņām. Kaimiņi bieži mainās, kāds dzīvokli izīrē, un cilvēki viens otru nepazīst, ir neiecietīgi. Ideālais variants būtu tomēr iepazīties un spēt vienoties bez strīdiem.”

„Daudzdzīvokļu mājās labāk būtu tomēr iepazīties un spēt vienoties bez strīdiem.”

Kas sargās, ja ne paši?

Kāda ir pagastu iedzīvotāju un vadītāju pieredze, un kā viņi vērtē šo ideju?

TAS IR VĒRTĪGI

Kurmāles pagasta vadītāja Dace Gūtmane zina vairākus gadījumus, kad kaimiņš kaimiņam palīdzējis. „Jo mazāks ciematiņš, jo labāk viens otru pazīst un ievēro, kad parādās svešie. Garnadži uzrodas ik pa laikam. Vienreiz cilvēks bija pamanījis, ka kaimiņa ritenīstij prom svešs cilvēks.” Pagastā dzīvo arī daudz vecu un vientuļo cilvēku: „Cilvēki jau ievērojuši, kad kaimiņš iet uz veikalu vai dara citas lietas. Tas ir vērtīgi, ja viens otru pieskata ne jau tikai garnadžu

dēļ, – var atgadīties arī kas cits.”

„TĀ LAUKOS NOTIEK”

Kabilē pirms vairākiem gadiem notika daudz zādzību, tagad ikdiena mierīgāka. Tālvaldis Bergmanis atceras: „Parasti jau cilvēki šādus gadījumus nestāsta. Vienu atceros – cilvēkam nozaga traktora riepas. Tie, kuri bija paņēmuši, laikam īsti nezināja, kur tās likt, un cilvēki tās atrada grāvī. Īpašnieks aizbrauca pakal.” T.Bergmanim par akciju esot dalīts viedoklis: „Tas labi, ka kaimiņam var pieskātīt māju. Tā jau laukos notiek. Ja sētā iebrauc sveša mašīna, tad piezvana un pasaka. Mēs jau zinām, kurš ar kādu brauc. Bet sēdēt pie

loga un skatīties, ko kaimiņš dara, tas šķiet dīvaini. Manuprāt, robežu novilkt grūti.”

VĀRMĒ JAU UZMANA

Pirms kāda laika feisbukā izplatījās paziņojums – Vārmes pagasta vadītāja Lelde Ose aicināja iedzīvotājus uzmanīt īpašumus, jo manītas aizdomīgas personas. Par to ziņojuši vietējie. „Pirmais signāls – man zvanīja kundzīte no ciemata centra, ka naktī pie kaimiņu mājas redzējusi cilvēkus ar baterijām. To bija fiksējusi arī kaimiņiene. Viņas gribēja, lai pārējos pabrīdinu, ka jāuzmanās. Ziņu ieliku feisbukā, un atsaucās vēl kāda sieviete, kuras uzmanību pie-

saistījusi aizdomīga, lēni braucoša mašīna.” Ziņa sociālajos tīklos vēja ātrumā izplatījās, sasniedzusi teju vai visus pagasta ļaudis, un, iespējams, tas izjaucis ļaundaru plānus, ja tādi bijuši. „Tas, ka cilvēki ziņo, ir apsveicami, jo kas gan mūs sargās, ja ne paši,” uzskata L.Ose. „Vienmēr iedzīvotājus aicinu: ja redz aizdomīgu automašīnu, vajag piefiksēt numuru vai citu zīmīgu lietu. Šāds aicinājums varētu būt pirmais solis, kas iedrošinās cilvēkus iesaistīties, un man tas šķiet ļoti labi.”

SATICĪBA VAR NODERĒT

2013. gadā zādzību sērija skāra Kabilu, Snēpeli, Turlavu, Vilgā-

li u.c. vietas. Laidu pagasta Sermītes ciemā divreiz cieta arī *Saulstaru* saimnieks Juris Doniņš. „Toreiz acīmredzot bija kādi, kuri zina, kas kuram mājās atrodas. Un zādzības parasti notiek naktīs no 3.00 līdz 4.00, kad visi gul. Ja arī ko pamana, vienam iet skatīties ir bīstami,” viņš atgādina. Tomēr J.Doniņš piekrīt: aicinājums uz modrību arī otrpus sava žoga ir vajadzīgs. „Cīmatā jau visi visus pazīst. Zina arī to, uz ko kurš gatavs. Bet mēs ar kaimiņiem satiekam labi. Un, ja kāds uz laiku aizbrauc, tad citiem piesaka, lai pieskata.”

Daina Tafelberga, Jolanta Hercenberga, Lāsma Reimane, Dina Poriņa

PĀRDOD

Pārdod vai izīrē **ZEMI** 4,5 ha Pelču pag. pie Kuldīgas-Skrundas šosejas. Tālr. 26417285.

MITSUBISHI COLT, 1992, TA 30.05.2019., cena 300 eiro. Tālr. 27549492.

No Vācijas – **VW POLO**, 1,4, D, 2005, 4 durvis, sarkana. Tālr. 26318731.

Lietotu **Toyota** elektro **AUTOKĀRU**, automātiskā pārnesumkārbā, pacelšana, sagāzums, dakšu kustība uz sāniem, nobrauktas 4219, 32 darba stundas, ar lādētāju (**STILL**). Cena ar PVN 4340,00 eiro. Tālr. 26567540.

BIROJA-OFISA moduli, cena ar PVN 3500,00 eiro. Tālr. 26567540.

Lēti pārdod **LAIVU**. Tālr. 28379442.

Pārdod **PVC LOGUS** un **DURVIS**, iebūvējamus skapjus, bīdāmās durvis, moduļu virtuves. Plašs žalūziju piedāvājums. Mucenieku iela 25, tālr. 28448638, Gravas iela 1 (**Elvi**), tālr. 28378818.

Refrīžeratora jūras **KONTEINERU**, labā tehniskā un vizuālā stāvoklī. Temperatūras diapazons no +25 līdz -25 grādiem. Cena 3500, 00 eiro. Tālr. 26567540.

Kaprona **VIRVI**, 5 cm diametrā ar cilpām galos. Tālr. 22302300.

Pārdod **MEDU** (3 l – 18 eiro) ar piegādi mājās svētdien, 28. aprīlī. Tālr. 26441406.

ZĀLĀJU SĒKLU. Tālr. 22143150.

Lopbarības **KVIEŠUS, MIEŽUS, AUZAS**. Tālr. 28318706.

Pārdod **AUZAS**. Tālr. 29366715.

Baltas un brūnas **DĒJĒJVISTAS** (8–12 mēnešus vecas). Piegādāju saimniecībai bez maksas, sākot no 10 gab. Tālr. 24976880.

Broileru un dējējvistu **CĀLIŠUS**. Iespējama piegāde. Tālr. 26784470.

Pārdod **ZIVJU MAZUĻUS** dīķiem. Bezmaksas piegāde. Tālr. 20008741.

SIA Vēvers pārdod kurināmās priedes skaidu **BRIKETES** ar piegādi. Cena 125 eiro. Tālr. 26651831.

Bērza **MALKU** maisos. Tālr. 26544462.

Skaldītu meža **MALKU**. Tālr. 27885688.

Ar piegādi pārdod visu veidu **MALKU**, mulču, skaidas. Tālr. 29249578.

MALKU – skaldītu un klučos. Tālr. 27811870.

Pārdod 3 m **MALKU** ar piegādi. Alksni par 28 eiro/m³, jauktu par 26 eiro/m³, minimālais apjoms 20 m³. Tālr. 26760065.

Meža **MALKU**: skaldītu vai klučos, 35 eiro krāmētā sterā. Tālr. 24861608.

Skaldītu **MALKU**, rakstām kvītis. Tālr. 29428876.

Jauktu, skaldītu **MALKU**, arī katliem. Krava no 130 eiro. Tālr. 28356979.

Meža **MALKU**. Tālr. 29883311.

Skaldītu bērza **MALKU**. Tālr. 22377474.

Pārdod sausu, skaldītu **MALKU** (krāmētu). Tālr. 26850693.

MALKU: 3 m un skaldītu. Tālr. 25120428.

Aku, kanalizācijas **GRODUS**. Tālr. 29142702.

GRANTI, SMILTĪ. Tālr. 27101850.

Bio liellopu **KŪTSMĒSLUS** maisos. Varu piegādāt. Tālr. 26284210.

TRŪDZEMI, kūtsmēslus, kūdru, mulču. Tālr. 29560885.

ZIRGA MĒSLUS, piegāde. Tālr. 29974786.

PĒRK

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 29165063.

AUTO ar benzīna motoru, var būt ar defektiem vai bez dokumentiem. Izskatīšu visus piedāvājumus. Tālr. 22302300.

TRAKTORUS, PIEKABES, inventāru, vieglās **AUTOMAŠĪNAS**. Tālr. 26104984.

LATVIJAS MEŽU FONDS pērk **CIRSMAS, MEŽUS** un lauksaimniecības **ZEMI** visā Latvijā. Var būt ar apgrūtinājumu un bez taksācijas. Cenas augstas. Samaksa tūlītēja. Tālr. 29711172.

SIA **Priedes AG** pērk **CIRSMAS** un **MEŽUS**. Tālr. 26993794.

MEŽUS, cirsma, malku. Tālr. 26544462.

Craftwood PĒRK MEŽA ĪPAŠUMUS visā Latvijā, cena 1000–10 000 EUR/ha. Samaksa darījuma dienā. Tālr. 26360308.

SIA **Lāses AM** par augstām cenām iepērk **LIELLOPUS** kautsvārā un **CŪKAS** dzīvsvārā. Piedāvājam piemaksas par lopu skaitu. Bezmaksas transports. Tālr. 29353243.

SIA **Kurzemes Gaļsaime** pērk **GAĻSAIMNIEKUS** – **BUĻĻUS, GOVIS, TELLES**. Tālr. 63454845, 29427543, 26569362.

SIA **Valinda** – **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** dzīvsvārā. Tūlītēja samaksa. Tālr. 29434034.

Piena **BUĻĻUS** no 2 nedēļām. Tālr. 26856986.

Briežu **RAGUS**. Brauc pakāj. Tālr. 29886349.

Pērku **RAGUS**. Tālr. 22728888.

Iepērk lopbarības **GRAUDUS**. Tālr. 29335384.

VAJADŽĪGI

Viesnīcas komplekss SIA **Academy Vitality** (4010364885) Aizputē **AICINA UZ SADARBĪBU** pašnodarbinātas personas šādu pakalpojumu sniegšanai: telpu uzkopšanā, pavārus un pavāru palīgus, kā arī sporta instruktorus un terapeitū. Darba samaksa no 3 līdz 7 eiro stundā. Tālr. 25743544.

SIA **Bērzi plus** (41202008941) piedāvā darbu **VIRPOTĀJAM-METINĀTĀJAM**. Alga, sākot no 1100 eiro. Tālr. 29153902.

SIA **EkoDeal** (48503026538) aicina darbā ķēžu ekskavatoru **OPERATORU** ar derīgu atbilstošas kategorijas vadītāja apliecību un pieredzi. Alga no 8,43 eiro/h (bruto) ar izaugsmes iespējām. Tālr. 29174505.

SIA **Rajaks** (46102003750) – lentzāģa (2 galvu taras) un brusotāja **OPERATORI**. Darbs intensīvs un fizisks. Darbs vienā maiņā. Atalgojums, sākot no 550 eiro (attiecīgi pēc padarītā darba). Pieteikties Kuldīgā, Planīcas ielā 75, vai pa tālr. 26464576 no 8.00 līdz 17.00.

LĪDZJŪTĪBAS

*Klusums, tevis vairs nav,
Tikai atmiņas, kas aizkustina dvēseli,
Vārdi, kas nepateikti – skan.*

/A.Gļauda./
Izsakām līdzjūtību mūsu kolēģim Madaram Duburam, brāli mūžībā pavadot.

KKP kolektīvs

*Gaisma, kas cilvēkā dzīvo,
Un siltums, ko izstaro sirds,
Tas nezūd. Tas paliek un mirdz.*

/V.Egle./
Izsakām visdziļāko līdzjūtību Andim Duburam un viņa ģimenei, brāli mūžībā aizvadot.

SIA **Oakland LV** kolēģi

*Laiks apstājas ar skarbu piesitienu,
Nav rītdienas, ir tikai vēja balss.
Un kādai mīļai, labai sirdij
Nekad vairs nesāpēs, ne arī sals.*

/N.Dzirkale./
Izsakām līdzjūtību AIJAS BIELĀ tuviniekiem.

Mājas **Liepiedi** iedzīvotāji

*Lai balta saule,
Zaļa zāle
Un vieglā zeme
Smiltāja!*

/V.Kokle-Līviņa./
Izsakām līdzjūtību Jolantai Kļaugai un pārējiem piederīgajiem, māmiņu mūžībā pavadot.

SIA **Kuldīgas PVAC** kolektīvs

Izsakām dziļu līdzjūtību dakterei Jolantai Kļaugai, no māmiņas atvadoties.

Doktorāta kolektīvs

*Es būšu visur...
Kā rasa ziedos,
Kā smarža kokos,
Kā vēsma baltās ābelēs.*

/A.Eglītis./
Dalām bēdu smagumu ar Jolantu, Pēteri un pārējiem piederīgajiem, INGRĪDU zaudējot.
Kolēģi Valsts zemes dienestā

*Lai tev dzimtās zemes vēji
Kļu miera dziesmu dzied.*

/J.Silazars./
Izsakām līdzjūtību Pēterim Mačukam, sievu zaudējot.

Taņa, Agrita, Dainis, Ingus

Visdziļākā līdzjūtība Jolantai un viņas tuviniekiem, mammīti zaudējot.

Volejbola grupas meitenes

Ir klusums,

Kas pasaka vairāk par vārdiem...

/Z.Mauriņa./
Izsakām visdziļāko līdzjūtību Jolantai un tuviniekiem, no mammas atvadoties.

Kolēģi

*Sāp sirds, no dēļa šķīroties,
Kad viņa taka smilšu kalnā iet.*

/J.Rūsiņš./
Izsakām visdziļāko līdzjūtību Stanislavai Šulcienei, dēļu zaudējot.

Kaimiņi **Zītaros, Vāverītēs, Niedrās**

Mūžībā aizgājusi mūsu mīļā **INGRĪDA MAČUKA** (08.02.1959. – 24.04.2019.). Atvadīšanās 27. aprīlī 12.00 kapličā Aizputes ielā. Tuvinieki

DAŽĀDI

KULDĪGAS AUTOSKOLA aicina pieteikties 95. koda, kā arī A, B, BE, C, CE autovadītāju kursiem Kuldīgā. Sīkāka informācija pa tālr. 29491388, 29182826.

MODRA AUTOSKOLA rīko A, B, BE, C, CE, D, 95. koda **KURSUS**. Tālr. 26120089.

27. aprīlī pārtikas tirgū dārzkopības institūts tirgos **AUGĻU KOKU, OGULĀJU** un dekoratīvo koku stādus.

JUMTU MAIŅA, fasādes siltināšana, apdare. Kausējamo jumtu remonts. Materiālu piegāde. Tālr. 28749982.

Sertificēta **BŪVFIRMA** ar pieredzi veic dažādus būvdarbus, dokumentācijas noformēšanu. Tālr. 29705025.

Siltinām mājas ar **EKOVATI**, granulām un termoputām. Tālr. 26748235.

Veicam kvalitatīvus **BRUĢEŠANAS** un **ŽOGU** montāžas darbus. Tālr. 29496314.

ELEKTRIKA pakalpojumi. Tālr. 26279280 (vakaros).

Sertificēts **MEŽA TAKSATORS, STIGOŠANA, DASTOŠANA**. Tālr. 28358514.

Ātri saskaldū **MALKU**. Tālr. 26449395.

TRIMERĒ. Tālr. 22302300.

PLĀUJ zāli, krūmus un grāvjus ar krūmgriezi un trimeri. Tālr. 28958135.

ARBORISTA pakalpojumi: lielu koku kopšana, augļu koku kopšana, dzīvžogu cirpšana, zāliena kopšana. Tālr. 24423644.

FRĒZĒ ZEMI mazdārziņos ar rokas frēzi. Tālr. 29283622.

Tīrām **AKAS**. Tālr. 27448331.

KAPU PIEMINEKĻI Dzirnau ielā 42.

TRŪDĒTI KŪTSMĒSLI ar piegādi. Tālr. 28115501.

Viss par reklāmu **Kurzemniekā!**

Tālrunis 63324881.

SIA **LATEIRA**

pērk CIRSMAS, MEŽA ĪPAŠUMUS.

• **Palīdz noformēt dokumentus,**
• **veic cirsmu iestigošanu, dastošanu, novērtēšanu.**
Tālr. 63428509, 27020562, 29997742, fakss 63428523, e-pasts: info@lateira.lv.

PĀRDOD
viegli uzstādāmas
SILTUMNĪCAS:

2 x 3 m – 140 EUR
3 x 4 m – 180 EUR
3 x 6 m – 220 EUR
3 x 8 m – 265 EUR

Ar izturīgu armēto plēvi.
Aizvedīsim.

T. 27848667.

29. aprīlī no 10.00 līdz 13.00 Kuldīgā, Mārtiņzālē,
DONORU DIENA.

Līdzī jāņem pase, donora apliecība, bankas konta nr.
Donoru centrs

PĒRKAM

* **Augošu koku cirsma un sortimentus pie ceļa;**

* **Papīrmalku ostās:**
(Rīgā, Mērsragā, Liepājā)

Meža īpašniekiem:

- Veicam bezmaksas konsultācijas;
- Palīdzam meža taksācijas sagatavošanā, cirsmu iestigošanā;
- Palīdzam iesniegt ciršanas pieteikumu VMD.

Metsä

Telefoni informācijai: 29196926
www.metsaforest.com/lv

INTERESANTI

Viriešu bārdā vairāk baktēriju nekā suņa kažokā

Nelielā Eiropas pētījumā tika atklāts, ka vidējā cilvēka bārdā ir vairāk patogēnu baktēriju nekā suņa kažokā. Pētnieki analizēja ādas un siekalu paraugus no 18 bārdainiem vīriešiem (vecumā no 18 līdz 76 gadiem), kā arī 30 suņu kažokus un siekalu paraugus (šķirnes svārstījās no šnaucera līdz vācu aitu sunim) vairākās Eiropas slimnīcās. Pētnieki meklēja cilvēka patogēno baktēriju kolonijas gan vīriešiem, gan suņiem, nemēģinot apkaunot bārdainus vīriešus, bet gan pārbaudīt, vai cilvēkiem ir droši izmantot tos pašus magnētiskās rezonanses izmeklēšanas skenerus, kurus iepriekš bija lietojuši suņi. Patiesībā vīriešu bārdas ne tikai saturēja vairāk potenciāli infekciozus mikrobus nekā suņu kažokādas, bet tie atstāja skenerus piesārņotākus nekā dzīvnieki.

JOKI

Ceļu policists aptur kādu kundzi:

– Jums būs jāmaksā sods – šī ir vienvirziena iela!
– Gribat iestāstīt, ka es braucu divos virzienos?
.....

Tiesnesis, šķirot laulību, jautā vīram:

– Kāpēc jūs neesat runājis ar sievu sešus mēnešus?
– Es negribēju viņu pārtraukt.

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 26. APRĪLĪ

Dienas garums – 15 st. 6 min.
Saulē lec 5.49, riet 20.55.

Naktī +11°...+14°

2-3 m/s

Dienā +15°...+23°

2-3 m/s

RĪT, 27. APRĪLĪ

Dienas garums – 15 st. 12 min.
Saulē lec 5.46, riet 20.58.

Naktī +10°...+14°

1-2 m/s

Dienā +15°...+22°

3-5 m/s

PARĪT, 28. APRĪLĪ

Dienas garums – 15 st. 16 min.
Saulē lec 5.44, riet 21.00.

Naktī +11°...+12°

3-5 m/s

Dienā +13°...+17°

5-7 m/s

Krūza

24 GADI

ĢIPŠKARTONS STANDART

Garums 2,6m un 3m

0.94

CELTNIEKA CENA PĒC PĒRĒI BEZ PVN

1.22

2.12

PROFILI ĢIPŠKARTONA STIPRINĀŠANAI

UD

60x27x0.5mm

Garums 2,6m

0.92

CD

60x27x0.5mm

Garums 2,6m

1.21

1.38

PUTUPOLISTIROLA PLĀKSNES EPS 60

1000x500x50mm

1.06

1.11

1000x500x100mm

2.11

2.28

SALDUS, MAZĀ IELĀ 1, TĀLR. 26008005

Kurzemnieku maijam var abonēt:

līdz 28. aprīlim

www.abone.pasts.lv

(ietaupot 71 centu),

līdz 27. aprīlim

pasta nodaļās,

vēl šodien

- pie pastniekiem,
- redakcijā

(ietaupot 71 centu).

A/S Talsu mežrūpniecība

IEPĒRKAM:

skujkoka sīkbaļķus
6 cm–12 cm diametrā,
garums 3,4 m, cena –56 EUR.

Kontaktpersonas:
Gatis, tālr. 26538894,
Oskars, tālr. 22044160,
Tālr. 63274257.

PĀRDODAM:

► virpotus, mizotus skujkoku mietus:

- žogu, sētu izgatavošanai,
- šūpoļu, bērnu laukumu izgatavošanai,
- augļu kociņu, krūmāju nostiprināšanai,
- dīķu, upju krastu nostiprināšanai u.c. pielietojumam;

► apdares, apšuvuma dēļus, terases dēļus;

► mulču.

VIEGLATLĒTIKA

Pirmie apļi izskrieti

Arī šopavasār – jau 31. gadu – aprīlī starts dots Arvīda Šefanovska rīkotajam skrējienam **Kuldīgas apļi**, kas pirmajā kārtā pulcēja 88 sportistus.

Otrā kārtā jau šodien 17.30 Krauļu priedēs.

Antra Grīnberga

Pirmajā kārtā uzvarējuši

1. grupā (2010. g. dzim. un jaunāki) 800 m: Ginta Dmitrijeva (4:01) un Justs Liekmanis (3:45).
2. grupā (2007.–2009. g. dzim.) 1,2 km: Viktorija Bogdanova (5:57) un Daniels Māliņš (6:50).
3. grupā (2001.–2006. g. dzim.) 2,4 km meitenēm un 3,6 km zēniem: Alise Bondare (12:21) un Lauris Grīniņš (16:34).
4. grupa (1980.–2000. g. dzim.) 3,6 km sievietēm un 6 km vīriešiem: Kristīne Stukule (20:11) un Āris Brantevics (25:21).
5. grupa (1979. g. dzim. un vecāki) 2,4 km veterānēm un 4,8 km veterāniem: Ludmila Joce (12:16) un Jānis Ausmanis (25:30).

Astoņas uzvaras

Lieldienu vieglatlētikas sacensībās U12 grupai Liepājas olimpiskā centra manēžā kuldīdzniekiem labi rezultāti – izcīnītas astoņas uzvaras, ir arī citi sasniegumi.

Miks Karlovičs pirmais atskrējis 60 m (9,20) un 200 m (32,22). Arī Beāte Buka bijusi visātrākā 60 m (8,94) un 200 m (30,99). Justs Skuruls uzvarējis tāllēkšanā (3,98 m) un pildbumbu mešanā (11,74 m), Ieva Marska – 600 m skrējienā (2:02,71). Gabriellai Slidei uzvara augstlēkšanā (1,24 m) un 2. vieta pildbumbu mešanā (2,04 m). Nikolai Demčenko 2. vieta 200 m (32,72) un 4. vieta 60 m (9,64). Gustavam Gluškovam 2. vieta augstlēkšanā (1,12 m), Maksimilianam Brazovskim 3. vieta 60 m (9,34) un 5. vieta tāllēkšanā (3,87 m). Arianam Jevdokimovam 4. vieta gan 60 m (9,59), gan tāllēkšanā (3,88 m). Oliveram Rebokam 4. vieta 200 m (33,17) un 6. vieta tāllēkšanā (3,84 m). Nellijai Jēkabsonai 4. vieta pildbumbu mešanā (11,12 m), Sanitai Puriņai 5. vieta 60 m (9,71) un 200 m (34,20). Adriānai Silvestrovai 6. vieta pildbumbu mešanā (11,03 m), Matīsam Gertkem 5. vieta 200 m (33,76), Kārlim Eglem 7. vieta 200 m (34,99) un 8. vieta pildbumbu mešanā (9,52 m). Madarai Ozolai-Gūtpelcai 6. vieta augstlēkšanā (1,06 m), Tomasam Šleckum 7. vieta 60 m (9,79). Erlendam Freibergam 6. vieta pildbumbu mešanā (9,70 m) un 9. vieta tāllēkšanā (3,62 m), bet Ksenijai Kairišai 9. vieta tāllēkšanā (3,40 m). Diānai Dzintarai 9. vieta 200 m (36,18), Annai Tilgalei 11. vieta 200 m (36,80), Robertam Olejarčikam 11. vieta tāllēkšanā (3,43 m).

200 m skrējiena priekšgalā – kuldīdznieces: uzvarējusi Beāte Buka, otro vietu ieguvusi Nikola Demčenko.

Antra Grīnberga
Ilzes Stukules arhīva foto

APRĪĻA ERUDĪTS

Cik tālu šķēpu savulaik raidīja Latvijas rekordiste Inga Kožarenoka-Šņoriņa?

Atbildes līdz 29. aprīļa 12.00 sūtīt e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv. Atbildi meklējiet Kurzemnieka iepriekšējos numuros.

Atbilde. Ja iekož ērce, var saslimt ar ērcu encefalītu, Laimas slimību jeb boreliozu, ērlihiozi un tularēmiju.

Pareizi atbildējuši: Ausma Kreidere, Daina Gerente, Vita Jurenovska, Indra Ābelīte, Ingars Neimanis, Valdis Dadzis, Mārcis Kalējs.

Īpaša kartīte māmiņām

Latvijas Pasts sociālajos tīklos sāk Mātes dienas akciju, aicinot mammas un citas tuvinieces apsveikt ar īpaša dizaina pastkartēm.

Interneta vietnē www.nosutipastkarti.lv izvēloties un aizpildot pastkarti, norādītajā adresē sveicienus saņems mammas visā Latvijā. Latvijas Pasts šādu kampaņu ieviesis kopš 2011. gada, un katru gadu interese augot. Pirmajā akcijā nosūtītas 6500, bet pērn jau 40 000 pastkaršu. Mātes diena būs 12. maijā.

LASI MŪS www.kurzemnieks.lv!